

POMURSKI VESTNIK

MURSKA SOBOTA, 17. APRILA 1958
Leto X — Štev. 15 — Cena din 10.—

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA POMURJE

ČLAN IZVRŠNEGA KOMITEJA ZKJ, TOV. ALEKSANDAR RANKOVIČ

PROGRAM ZKI - TEMELJ BODOČE AKTIVNOSTI IN BORBE ZA SOCIALIZEM

Pred nami je Sedmi kongres ZKJ, od katerega si veliko obetamo. Prosim Vas, ali bi hoteli za naše bralce odgovoriti na vprašanje, katere od nalog političnega dela in dejanske ideološke borbe, ki jih je bil pred jugoslovanske komuniste postavil Sesti kongres, so bile v preteklih letih najboljše uresničene?

Odgovor na to vprašanje je lažji, če najprej omenimo, katere glavne politične in idejne naloge je bil Sesti kongres postavil kot temelj bodočega dela ZKJ.

Sesti kongres, ko je določal pot, po kateri moramo iti v nadaljnji socialistični izgradnji, je posebno poudaril dva temeljna činitelja: nadaljnje razvijanje materialne osnove socializma in nadaljnje izpopolnjevanje in razvijanje demokratičnega mehanizma samoupravljanja delavskega razreda in delovnih ljudi sploh. Izvajanje teh nalog je povečalo borbo

ČLAN IZVRŠNEGA KOMITEJA CK ZVEZE KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE TOVARIS ALEKSANDAR RANKOVIČ JE NA PROSNJO UREDNISTVA DOLENJSKEGA LISTA V NOVEM MESTU ODGOVORIL ZA POKRAJINSKE ČASNIKE V SLOVENIJI NA TRI VPRAŠANJA PRED VII. KONGRESOM ZKJ.

proti ostankom birokratizma in dogmatizma na eni strani, in borbo proti sovražnim elementom, malomeščanskemu anarhizmu, lokalizmu itd. na drugi strani. Razumljivo, da so iz tega izhajale osnovne idejno politične naloge ZKJ.

Skozi to moramo gledati in vrednotiti uspehe, ostvarjene po Kongresu, pri čemer pa je treba posebej poudariti in upoštevati nekatera vprašanja.

Zveza komunistov kot celota se je izredno učvrstila in idejno politično okrepila. V tem, ko je Zveza odkrivala pota za razvoj socialistično družbenih odnosov, se je tudi sama nepretrgoma razvijala. Glede tega je bil torej v razdobju med obema kongresoma dosežen velikanski napredek. To poudarjam na prvem mestu zato, ker je to dejstvo za naš celotni razvoj odločilnega pomena. Visoko stopnjo idejne in politične moči ZKJ najbolj očitno izpričuje

tudi osnutek novega programa.

To pomeni, da smo izbojevali uspešen boj proti raznim protimarksističnim teorijam in teorijam in jih politično onemogočili.

Ta idejna in politična borba ZKJ je imela v minulem razdobju posebno obeležje in razvijala se je v posebnih oblikah. Posebne oblike in posebna obeležja so izhajala iz našega novega sistema družbenega upravljanja in s tem spremenjeno vlogo ZKJ in drugih družbeno političnih organizacij — Socialistične zveze, sindikatov, mladine itd. Politična borba za novo proti staremu je dosegla velikansko širino, v njej so sodelovale milijonske množice s konkretnim reševanjem družbenih in političnih vprašanj. To je pomagalo učvrstiti in krepiti organe samoupravljanja in jih do kraja afirmiralo.

Prav s tem si tudi lahko pojasnimo veliko enotnost naših

narodov na pozicijah socializma, kar se je tako očitno pokazalo tudi na zadnjih parlamentarnih volitvah.

To so, najširje povedano, naši največji idejni in politični uspehi.

(Nadaljevanje na 2. strani)

KOMUNISTI POMURJA

PRED VII. KONGRESOM ZKJ

Osnutek programa Zveze komunistov Jugoslavije, ki je bogata zakladnica idej in usmerjanj za delovanje komunistov povsod, na vseh dolžnostih in vseh oblikah družbene dejavnosti, iz katerega veje humanizem in izhaja največja resnica: da je največji interes socializma sreča vsakega človeka — je postal široka osnova za okrepljeno študijsko delo komunistov v Pomurju v pričakovanju in pripravi na VII. kongres.

V teh dneh razpravljajo številne osnovne organizacije o vrlinah predanih graditeljev socializma, aktivnih delavcih v organih družbenega upravljanja in o vseh delavnih mladih ljudeh, ki prispevajo svoje delo k skupnim naporom naše družbe in jih predlagajo za sprejem v Zvezo komunistov. Od vsepovsod se čuti in beleži skrb vodstev za čimboljše politično delovanje in izobraževanje ljudi. V občini Petrovci-Salovci se bodo vse osnovne organizacije ZK od 12. do 17. t. m. dvakrat sestale in preštudirale osnovne postavke Osnutka programa ZKJ, 20. t. m. bodo imeli v štirih večjih krajih svečane akademije, posvečene VII. kongresu ZKJ. Vsi komunisti se bodo sestali tudi 24. t. m. in se na sestankih v razpravah spoznali z objavljenim gradivom VII. kongresa. V številnih osnovnih organizacijah ZKS v Murski Soboti so programi dela pred kongresom dokaj različni, vendar je pri vseh opaziti izredno aktivnost. Več osnovnih organizacij v mestu se redno tedensko sestaja in sistematično proučuje osnutek programa.

Večer pred začetkom VII. kongresa ZKJ bodo v vseh naših večjih krajih svečane akademije, proslave po šolah in delovnih kolektivih. Delovni ljudje bodo obujali spomine na težko, vendar uspešno pot in delovanje Komunistične Partije Jugoslavije in hkrati spoznavali velike naloge, ki jih z novim programom sprejema Zveza komunistov.

V soboto, 19. aprila 1958 se bo v Soboti začel I. Pomurski študentski festival, ki so ga organizirali prekmurski in preški študentje v počastitev VII. kongresa ZKJ in 25-letnice formiranja KPA (Kluba prekmurskih akademikov.)

Pomurski študentje so se odločili, da počastijo kongres s pesmijo, plesi, igrami, predavanji in številnimi športnimi tekmovanji. Tako mu bodo pomurski študentje izkazali svoje popolno zaupanje in vdanost, ker so prepričani, da bodo njegove smernice in sklepi nadaljnje jamstvo za utrditev miru med narodi, prispevek k osebnosti sreči delovnih ljudi in zagotovilo za pravičen razvoj socialističnih družbenih odnosov, ki naj služijo za napredek človeštva.

Dolgoletna želja prekmurskih študentov, dati pomurskemu delovnemu ljudstvu kvalitetne prireditve in s tem obogatiti kulturno življenje, se bo s festivalom uresničila.

Ljubljana se pripravlja

Te dni je na najvišjih forumih Zveze komunistov zelo živo: na Centralnem komiteju Zveze komunistov Jugoslavije, na Centralnem komiteju Zveze komunistov Slovenije, prav tako pa tudi na Okrajnem

gresna skupina ali komisija, kajti 22. april je pred durmi. Kako bi drugače lahko pravočasno opravili obsežne organizacijske in tehnične posle.

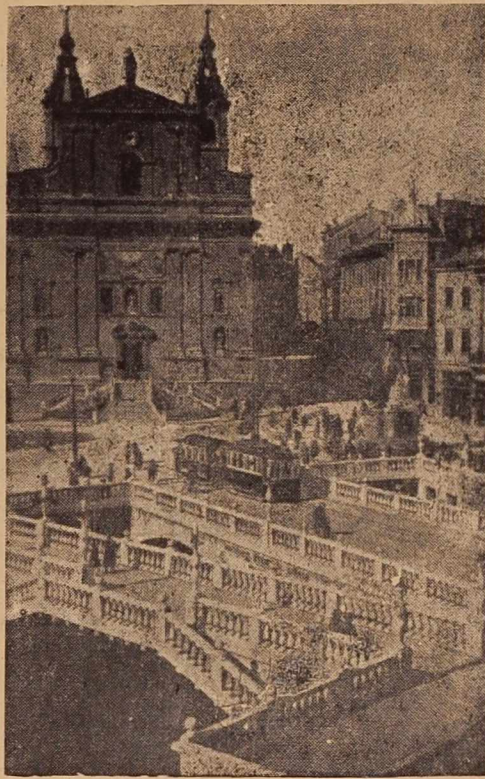
V glavnem mestu Slovenije se bo torej kmalu pričel kon-

ljani najživahnejše predkongresno delovanje. Pri okrajnem komiteju in pri glavni kongresni komisiji v Ljubljani deluje še kakih petdeset raznih komisij in podkomisij, v katere je vključenih okrog 300 komunistov. Toda razen teh najvažnejših pripravljavcev kongresa se več tisoč prebivalcev Ljubljane. Sodelujejo ne samo osnovne organizacije Zveze komunistov, temveč tudi množične organizacije in drugi forumi, ki zajemajo naše državljanke.

Poleg drugih so se sestali celo vsi hišni sveti v Ljubljani. Mesto je treba vendar dobro okrasiti in to so med drugim hišni sveti sprejeli kot svojo nalogo. Od zunanosti hiš do slavalovokov — vse urejujejo. Ljubljano želijo spremeniti v en sam cvetoči park. Posebno pozornost so bližini kraja, kjer bo kongres. Dolge veste zastave, velik pano z vrisanim kongresnim znakom, impozanten betonski obelisk za televizijo, visok 50 metrov, z zastavo Zveze komunistov na vrhu. Ljubljana bo razsvetljena vse noči, zlasti v starem delu z gradom. Ob vznožju zidov te starodavne trdnjave so postavili deset metrov visok komunistični emblema — srp in kladivo, — ki je obrobjen z žarnicami in ga bo mogoče ponoči videti iz vseh delov Ljubljane.

V Ljubljani je v vseh hotelih le 554 ležišč, zato bodo prekinjena predavanja za študente, kajti moderno študentsko naselje v Rožni dolini bo teh nekaj dni dom komunistov. Toda še to bo premalo za vse. Tudi drugod bodo pripravili stanovanja za delegate. Tudi prehrana je zapolnila poleg menze v študentskem naselju vse restavracije in hotele v Ljubljani. Posebni avtobusi bodo vozili samo delegate, ki bodo nastanjeni daleč od mesta kongresa.

(Nadaljevanje na 2. strani)

komiteju Zveze komunistov v Ljubljani, kjer se bodo kmalu zbrali predstavniki jugoslovanskih komunistov. Tudi na ostalih okrajnih komitejih Zveze komunistov je mnogo bolj živo kot poprej. Toda v najvišjih forumih Zveze komunistov že dalj časa ne mine dan, da se ne bi sestala kakšna kon-

gres Zveze komunistov Jugoslavije, sedmi po vrstnem redu, odkar je bila pred 39. leti aprila 1919 v Beogradu ustanovljena Komunistična partija, in tretji po vojni, v svobodni, socialistični Jugoslaviji. Razumljivo je, da je zaradi tega v Ljub-

TIK PRED POLETNO TURISTIČNO SEZONO MOREMO UGOTOVITI, DA SE STANJE GLEDE RAZVOJA TURIZMA PRI NAS OD LANI NI BISTVENO IZBOLJŠALO! TU IN TAM SO SE TURISTIČNA DRUŠTVA SICER POTRUDILA, DA SO UREDILA MANJŠE OBJEKTE, KLJUČNI OBJEKTI PA SE VEDNO ČAKAJO NA UGO DEN ČAS IN — SREDSTVA.

Še najbolj dosledni pri urejanju turističnih objektov so v Ljutomeru. Lani so skoraj vse leto urejevali cesto k Jeruzalemu, ki bo letos popolnoma urejena in tako sposobna za avtomobilski promet.

Se vedno pa stoji vprašanje pred gradnjo večjih gostinskih obratov v nekaterih krajih Pomurja. Načrte za sodoben hotel

v Radgoni že pripravljajo, vprašanje pa je, ali bodo imeli za gradnjo tudi dovolj sredstev.

Glede na blagovni promet v ožjem obsejnim pasu ob avstrijsko-jugoslovanski meji ugotavlja okrajna gostinska zbornica, da imamo trenutno v tem 70 gostinskih obratov, medtem ko jih je bilo pred vojno 164.

Skrb za razvijanje zaostalih okolišev

Pomurje je še vedno najbolj nerazvito območje Slovenije, zato je prav, da spoznamo vse možnosti, ki jih daje naše socialistično gospodarstvo za razvijanje zaostalih okolišev. V prvi vrsti so za nas važna navodila Družbenega plana gospodarskega razvoja LR Slovenije 1957 — 61, ker jih je sprejel naš najvišji republiški oblastveni organ — Ljudska skupščina Ljudske republike Slovenije. Ta navodila že temeljito poznamo.

Dobro pa je, da poznamo tudi tiste odlomke iz Osnutka programa Zveze komunistov Jugoslavije, ki se nanašajo na to vprašanje. Pod naslovom »Investicijska politika« pravi osnutek programa na strani 152 o tem naslednje: ...»moramo posebno nujno poudariti, da je treba pri takem intenzivnem vlaganju imeti pred očmi tudi potrebo po postopnem odstranjevanju velikih razlik v stopnji razvitenosti gospodarsko zaostalih in gospodarsko razvitih podro-

čij naše dežele«. Ta misel je do podrobnosti razčlenjena v posebnem poglavju na strani 144. Iz tega poglavja z naslovom »Nenehna skrb za pospeševanje gospodarskega razvoja nerazvitih področij« naj citiramo samo besedilo, ki govori o koristi, ki jih bo skupnost imela od razvijanja nerazvitih območij. »Hitrejši ekonomski razvoj zaostalih krajev je istočasno toliko kot njihov večji prispevek jugoslovanski skupnosti in zboljšuje materialne pogoje vseh jugoslovanskih narodov in vseh delovnih ljudi. Zato skrb za rešitev te naloge ni sama sebi namen, ampak je v prid materialnega napredka vse dežele in gospodarska potreba vseh jugoslovanskih narodov.«

Ce upoštevamo še okoliščino, da so Pomurci zelo marljivi delavci, ki primejo za vsako delo, saj jih k temu sili dejstvo, da doma ne morejo najti zaposlitve, bomo brez obotavljanja prav v to pokrajino vložili čimveč razpoložljivih sredstev.

To izhaja tudi iz Navodil o vsebini in strukturi perspektivnih planov okrajev in občin, ki jih je po konceptu zveznega zavoda za plan izdelal republiški zavod. V teh navodilih je na strani 10 med drugim rečeno: »V zvezi s postavljanjem ciljev in smernic dolgoročnega gospodarskega razvoja je potrebno še ... da se obdelajo naloge v zvezi z regionalnim razvojem s določanjem pravih odnosov in smeri razvoja posameznih občin ter odnosov med tempom razvoja nerazvitih področij na eni strani in reševanjem specifičnih problemov mestnih in industrijskih centrov na drugi strani in v skladu s tem določi tudi odgovarjajoča proizvodna ter investicijska politika.«

Ce ne bi bilo v letih 1956 in 1957 zastoja pri sestavljanju Regionalnega plana Pomurja, bi okraj Murska Sobotna v smislu gornjih navodil že mogel predložiti prepričljivo dokumentacijo o tem, kako na domačih tleh ustvariti pogoje za zaposlitve odvečne delovne sile, ki je še vedno na pretek, in tako prispevati čimveč k zbolšanju gmočnih pogojev ne samo regionalne, temveč vse jugoslovanske skupnosti. Ivan Kreft.

STRELA IN SNEG

Prejšnji teden smo doživeli kaj čudno igro narave: sneg in grom. V nekaterih krajih Pomurja je nekaj ur močno snežilo. Snežni metej je spremljal precej močno grmenje. V nekaterih krajih je padala tudi precej debela toča.

Celo brez strele ni šlo. V Murskih Crncih je strela udarila v električni drog in pri tem zadela 14-letnega Stefana Makovca, ki je moral iskati zaradi tega pomoč v soboški bolnišnici. Strela je oplazila tudi Marijo Marič iz Murskih Crnc.

Ker muhasto vreme zaskrblja že marsikatero kmetovalca, smo se obrnili do okrajne kmetijske inspekcije, kjer so nam dejali, da je to vreme sicer zaustavilo spomladansko setev, vendar še to ne bo bistveno vplivalo na pridelek. Ozimnine so dobro prezimile. Pač pa onemogoča slabo vreme škropljenje sadnega drevja. Kaže, da bi morale kmetijske zadruga pohiteti s škropljenjem že januarja in februarja.

PRED NOVO SEZONO

V Radencih, našem največjem turističnem kraju, letos ne predvidevajo nobenih novosti. Urejšajo park kot vsako leto. Pač pa se močno potegujejo za to, da bi napeljali v »Terapijo« centralno kurjavo, s čimer bi omogočili tudi zimsko sezono. V Radencih pričakujejo letos precej inozemcev, predvsem Avstrijcev in Nemcev, informacije pa zahtevajo tudi gostje iz Izraela in od drugih. Doselej se je prijavilo 15 inozemcev,

med njimi največ Avstrijcev. Pravijo, da bo 400 ležišč, toliko jih imajo na razpolago v radenskem zdravilišču, zadostovalo tudi za letošnje potrebe.

Turistično društvo Radenci ima že dolgo v načrtu ureditev okolice Radenec in Kapele. Tu sicer ni težav glede sredstev, saj dobi društvo letos okrog 300 tisoč dinarjev na turistični taksi, pač pa bi moralo društvo začeti to akcijo nekoliko bolj organizirano.

KREDITI ZA KOOPERACIJO

Sekretariat za finančne posle FLRJ je izdal te dni natančnejša navodila za izvajanje uredbe Zveznega izvršnega sveta o dajanju kreditov kmetijskim zadrugam za uveljavljanje kooperacije (pridelovalnega sodelovanja) v kmetijstvu. Napovedujejo tudi, da bosta svoja navodila izdali še Narodna banka FLRJ in Jugoslovanska investicijska banka; njuna navodila se bodo nanašala predvsem na tehnično uveljavljanje postopka v zvezi z odobranjem kreditov kmetijskim zadrugam za te namene.

Kmetijske zadruge so nosilci vseh kreditov za kooperacijo v kmetijstvu, vendar pa morajo izpolnjevati določene pogoje v razmerju do banke kot kreditnika in ji za posamezne vrste (po namenih) kreditov predložiti tudi ustrezno dokumentacijo.

V kolikšni meri si bodo kmetijske zadruge zagotovile kredite za kooperacijo, je največ odvisno od njih samih. Kreditiranje kooperacije bo namreč odvisno predvsem od odnosov, ki jih bodo kmetijske zadruge imele na področju pridelovalnega sodelovanja s svojimi člani in drugimi kmetijskimi pridelovalci.

Na kateri osnovi bodo kmetijske zadruge začele sodelovati z individualnimi pridelovalci in katere načine kooperacije bodo uveljavljale, je odvisno od niza objektivnih momentov, ki jih bodo morale kmetijske zadruge realno oceniti. Naposled je tudi v glavnem odvisno od kmetijskih zadrug samih, v kolikšni meri se jim bo v svoji vasi ali okoliših posrečilo, da bodo postale resnični nosilec socialistične preobrazbe kmetijske proizvodnje — torej da bodo pridobile za pridelovalno sodelovanje kar največ svojih članov in drugih kmetijskih pridelovalcev.

Uredba o dajanju kreditov kmetijskim zadrugam za uveljavljanje kooperacije v kmetijstvu uzakonjuje pravzaprav že obstoječe stanje in omogoča izkoriščanje sredstev skupnosti in uveljavljanje kooperacije v kmetijstvu.

Na osnovi teh glavnih načel vsebovanih v uredbi so sedaj zagotovljene kmetijskim zadrugam vse možnosti, da začnejo sklepati pogodbe o kooperaciji, neodvisno od kakršnihkoli nadaljnjih navodil za uveljavljanje te uredbe. To bi posebno veljalo za kooperacijo pri obdelovanju kmetijskih zemljišč (dobivanje kratkoročnega kredita za plačevanje stroškov

KREDITI

kmetijskega pridelovanja). Nekoliko drugače pa je v primerih, če se zadruge odločijo za kooperacijo pri zasajevanju in urejanju večletnih nasadov, pri čemer jo čakajo znatno večji posli glede na to, da je vmes dolgoročno kreditiranje.

V skladu z navodili bodo dajali kredite za urejanje samo tistih vrst večletnih nasadov in nabavo tistih pasem plemenske živine, ki so predvidene v načrtu o rajonizaciji (potrebo po takem načrtu v Pomurju, konkretno v sadjarstvu, utemeljujejo na drugem mestu).

Z navodili je rešeno še eno važno vprašanje: udeležba splošnega investicijskega sklada pri dajanju kreditov (posojil) za daljši rok v namene, ki so predvideni v sami uredbi. Skratka: dolgoročne kredite za uveljavljanje določenih vrst kooperacije odobravajo banke prvenstveno iz sredstev, ki jim bodo dana na razpolago za odobranje kreditov kmetijskim zadrugam za te namene iz druž-

benih investicijskih skladov kot s sredstvi samih kmetijskih zadrug, ki so namenjena za investiranje, a jih kmetijske zadruge v ta namen izločijo iz svojih skladov.

Za odobranje teh dolgoročnih kreditov bo splošni investicijski sklad udeležen s svojimi sredstvi v odnosu na višino že omenjenih sredstev: 60-odstotno v žitornih in 40-odst. v nežitornih okoliših. Tako udeležba sredstev splošnega investicijskega sklada v dolgoročnih kreditih, namenjenih kmetijskim zadrugam za kooperacijo (določene vrste), je bila pogojena že s količino teh sredstev, predvidenih v Zveznem družbenem načrtu za leto 1958 v te namene, pri čemer je treba posebej poudariti, da bo torej ta udeležba dokaj večja v okoliših, v katerih so večji in ugodnejši pogoji za kooperacijo v kmetijstvu (žitorni kraji).

Delež sredstev splošnega investicijskega sklada je potemtakem pogojen s predhodnim izločanjem drugih družbenih investicijskih skladov v te namene, kar naj bi predvsem prispevalo k temu, da bodo pristojne politično-teritorialne enote kakor tudi same kmetijske zadruge začele brez odlašanja uveljavljati ustrezne ukrepe za zagotovitev svojih sredstev za kooperacijo v kmetijstvu.

PROGRAM ZKJ - TEMELJ BODOČE AKTIVNOSTI IN BORBE ZA SOCIALIZEM

(Nadaljevanje s 1. strani)

V usnutku Programa ZKJ je med drugim rečeno tudi to, da je novi program temelj naše bodoče aktivnosti in borbe. Kako se bo po Vašem mnenju izvajala po novem programu nepretrgana zavestna akcija komunistov v sistemu oblasti delovnega ljudstva in kakšen naj bo sistem dela, da bi uresničil Leninovo načelo o »spreminjanju oblasti v imenu delovnega ljudstva v oblast delovnega ljudstva«?

Razvoj našega družbenega in političnega sistema je nenehno usmerjen v krepitve demokratizacije v našem socialističnem razvoju. Zato si v praksi družbeno političnega življenja stalno prizadevamo, da se krepijo in razširjajo oblike neposredne demokratizacije in da se v njihovo funkcioniranje dejavno vključuje čim večje število delovnih ljudi. S prizadevanjem zavestnih socialističnih sil se bo nedvomno krepil njihov vpliv, in sicer na vseh področjih družbenega življenja, kajti pri nas ni več področja, na katerem ne bi naš socialistični ljudje imeli pomembnega in odločujočega vpliva, in to v organih samoupravljanja ali družbenega upravljanja. S takim sistemom naše socialistične izgradnje je v praksi uresničeno Leninovo načelo: »Spreminjanje oblasti v imenu delovnega ljudstva v oblast delovnega ljudstva«.

Našo družbeno izgradnjo je nedvomno treba še razvijati in krepiti, kajti v praksi, vsakodnevno pridobivamo izkušnje, ki jih je mogoče najbolje in najsusneje graditi nadaljnjo nadstavo družbenega in političnega sistema.

Positivnejši rezultati zavestnih socialističnih sil v tej smeri so očitni v dejstvu, da se prav s tem naša največja vprašanja rešujejo skupaj z delovnimi ljudmi. Z njihovim sodelovanjem, zlasti glede reševanja konkretnih vprašanj, pa bodi v okviru občine ali v organih samoupravljanja ali v organih družbenega upravljanja, se vsekar veliko močneje uveljavlja vsakodnevna skrb za ljudi, kakor če se s tem vprašanjem ukvarja le upravni aparat, posebno če so v tem aparatu še vedno ostanki birokratizma.

V takem sistemu socialistične demokratizacije imajo posebni pomen tudi družbeno politične organizacije, saj se z aktivnostjo na tem področju najbolj usposablja za samostojno politično delo. Tako postanejo te organizacije tisti važni činitelji, ki najbolj neposredno vpliva na dvig družbene zavesti množic, kar je odločilnega pomena v prizadevanjih za nadaljnje razvijanje socialističnih odnosov in socializma sploh.

Te naloge terjajo tudi za našo nadaljnje delo vse naše zavestne socialistične sile. Tudi v osnutku novega Programa ZKJ je posebno poudarjena vloga, ki jo v bodoče morajo imeti komunisti v prizadevanju, da čim širje uresničijo navedeno Leninovo načelo.

Katero od nalog, ki jih bo postavil pred jugoslovanske komuniste bodoči novi program ZKJ, bi bilo treba po Vašem mnenju spričo njihovega splošnega značaja in nujnosti staviti na prvo mesto praktičnega dela organizacij in članov ZKJ?

Na to vprašanje je težko odgovoriti na kratko in tako, kakor je zastavljeno. Sleherni program, in tudi ta, predstavlja

strnjeno celoto, je odraz linije in politike, izvajane v dosedanjih praksi in ki jo bo izvajala ZKJ v bodoče tako v našem notranjem razvoju kot v zunanje političnih odnosih. Program je torej, kakor je poudarjeno tudi v osnutku, temelj naše bodoče aktivnosti in borbe za socializem. S tako prakso mi, jugoslovanski komunisti, izgrajujemo ne samo našo srečnejšo socialistično skupnost, ampak prispevamo svoj delež tudi v borbi za splošni socialistični razvoj.

Na Programu kot osnovi za prakso naše nadaljnje socialistične izgradnje, mora temeljiti ideološko delo komunistov; Program pa jim naj bo hkrati tudi vspodbuda za še širje in globlje teoretično izpolnjevanje. Zato je treba Program dobro in temeljito prebrati in proučiti, pa ne samo sedaj, ko je dan v pretes članom ZKJ in naši javnosti sploh, ampak tudi kasneje, ko ga bo Sedmi kongres dokončno sprejel.

V tej smeri mora Zveza komunistov na osnovi pridoblje-

Naš zunanjepolitični pregled

SOVJETSKA PRIVOLITEV

Znano je, da je Sovjetska zveza odgovorila na sporočilo zahodnih sil, v katerem so le-te predlagale, naj bi se priprave za konferenco na najvišji ravni začele v Moskvi konec aprila na sestanku veleposlanikov ZDA, Sovjetske zveze, Velike Britanije in Francije. Sovjetska zveza je predlagala trem zahodnim silam, naj bi v Moskvi na tem sestanku razpravljali o tehničnih vprašanjih, datumu, kraju in sestavi konference najvišjih predstavnikov.

S svojim dejanjem je dala Sovjetska zveza novo koncesijo Zahodu, kar zadeva procedural-

ni postopek. Kljub temu pa se sovjetsko stališče v osnovnih točkah še vedno razlikuje od stališča zahodnih sil. Razlike so v prvi vrsti, kar zadeva vsebino priprav po diplomatski poti. Po mnenju zahodnih sil bi morala biti glavna naloga veleposlanikov proučitev različnih stališč do važnih vprašanj, ki razdvajajo Vzhod in Zahod. Sovjetska zveza pa meni, da bi morala biti izmenjava pogledov po diplomatski poti omejena samo na določitev datuma, kraja in sestave konference ministrov za zunanje zadeve. Na Zahodu uradni krogi za sovjet-

ski predlog niso navdušeni. Tako po mnenju uradnih ameriških krogov Sovjetska zveza s tem predlogom ni pripomogla, da bi priprave za konferenco napredovale le za en korak. Tako tudi ni upanja, da bi kmalu sklicali konferenco na najvišji ravni. Ta pesimizem glede zdajnjega sovjetskega predloga ni utemeljen in upravičen, ker je le-ta usmerjen k zblizanju stališč med obema blokoma. Po drugi strani pa vlade zahodnih sil že nekaj mesecev ponavljajo, da treba konferenco na najvišji ravni pripraviti po diplomatski poti in po ministrih za zunanje zadeve. Zahodne države menijo, da bi morali na teh predhodnih razgovorih sestaviti dnevni red in vključiti vanj tista vprašanja, za katera upajo, da bodo ugodno rešena na konferenci najvišjih predstavnikov.

Položaj na Kubi

Na Kubi je te dni zelo vroče. Po prestolnici Havani krožijo številne nasprotujoče si vesti. V Havani so manjše skupine upornikov poskušale pripraviti delavce, da bi prenehali z delom v tovarnah, vendar je mestno prebivalstvo v glavnem mirno. Računajo, da je poziv na splošno stavko zajel četrtino delavcev in uslužbencev na otoku. Zelo težko je za novinarje, ki ne morejo priti do zanesljivih podatkov. V eni od zadnjih števil piše »New York Times«, da položaj na Kubi ni jase. Čeprav se predsednik Batista upira uporni-

kom, vendar še ni izgledov za popolno zadržitev upora, ki ga vodi Fidel Castro. Američani bodo tudi tokrat morali ugotoviti, da vmešavanje v notranje zadeve druge države rodi slabe posledice. Sedanji predsednik kubanske vlade je prišel na oblast z uporabo v neki garniziji leta 1952 ter je kot bivši general izvajal vladavino vojaške diktature ob polni podpori ameriške vlade. Zadnji dogodki na Kubi so dokazali, da so vsi diktatorji obsojeni na propast.

V borbah med uporniki in vladnimi četami je bilo na obeh straneh v Havani ubitih večje število ljudi. Uporniki so najprej zavzeli radijsko postajo in razglasili začetek splošne stavke, ki bi naj bila uvod v nasilno odstavitve režima. Policija je preiskala vsa poslopja in iskala upornike ter njihova skladišča orožja. Kot vse kaže, prvi upor ni uspel. V taboru Fidela Castra pa zatirajo, da je bil ta upor le »generalka«, in da bodo v kratkem ponovno poskušali strmoglaviti Batisto.

Obisk Vorošilova

Uradno so sporočili, da bo predsednik Prezidija Vrhovnega sovjeta Sovjetske zveze K. J. Vorošilov obiskal Jugoslavijo ter tako vrnil obisk predsednika Tita predlanskim v Sovjetski zvezi. Narodi Jugoslavije se po izjavi našega uradnega zastopnika iskreno vesele tega obiska kot izraza prijateljstva med obema socialističnima državama. Vsekakor bo ta obisk pomenil nov prispevek h krepitvi in nadaljnjemu razvoju jugoslovansko-sovjetskih odnosov in vsestranskemu vzajemnemu sodelovanju.

VREMENSKA NAPOVED

za čas od 18. do 27. aprila.

Okrog 21. in okrog 27. aprila obilne padavine deloma z nevihtami, obenem močna ohladiitev in sneg skoraj do nižin. V ostalem izboljšanje in topleje, vendar v splošnem nestalno vreme in pogoste krajevne plove, deloma nevihtnega značaja.

Ljubljana se pripravlja

(Nadaljevanje s 1. strani)

Glavna kongresna dvorana, ki so jo že uredili in jo še krasijo, ima več kot 2400 sedežev, kar bo zadoščalo za delegate in goste, na galeriji pa je prostora za 150 novinarjev. Nekaj manjših dvoran so pripravili še za delo komisij. Predvidevajo namreč, da bo VII. kongres deloval razen na skupnih kongresnih sejah še po komisijah. Novinarji bodo imeli za svoje delo posebno manjšo dvorano. Novinarji bodo v kratkem času lahko dobili vso gradivo s kongresa. Iz dvajsetih telefonskih govorilnic bodo lahko govorili s katerikoli mestom in tako sproti nemoteno poročali o poteku kongresa. Na razpolago bodo tudi štirje teletipinterjeri.

Na pošti pa bo na razpolago še nadaljnjih 20 teletipinterjerov in teletipografska služba za hitro odposiljanje fotografij. Vse važnejše dorodke kongresa bo prenašal radio Beograd in druge jugoslovanske radijske postaje, zagrebška televizija pa bo snemala program, ki ga bo mogoče gledati zvečer. Kulturno-umetniški in športni program bo v teh dneh zelo bogat.

Na sedmem kongresu Zveze komunistov Jugoslavije, ki se bo začel torej v tork predpoldne, bodo obravnavali naloge Zveze komunistov v zvezi z mednarodnim položajem in notranjim razvojem socialistične graditve Jugoslavije. O tem bo poročal generalni sekretar ZKJ Josip Broz-Tito. Po poročilu Centralnega komiteja bo govoril Aleksandar Ranković. Kon-

ODKRILI SO SPOMENIK NA ZALOŠKI CESTI

Predvčerajšnjim je bila v Ljubljani velika proslava v spomin na predvojno aprilsko stavko železničarjev. Odkritja spominske plošče 19. žrtvam tega dogodka se je udeležilo več tisoč ljudi iz Ljubljane in ostalih krajev Slovenije. Prisotni so bili tudi sorodniki žrtve, kot gostje pa so se udeležili odkritja spomenika člani JK CK ZKS Djuro Salaj in Franc Leskošek — Luka ter predsednik Ljudske skupščine LRS Miha Marinko.

Pred odkritjem spomenika je govoril Franc Leskošek. Orisal je borbeno pot železničarjev pred vojno in navedel številne štrajke, s katerimi so si hoteli železničarji izboljšati neznošen položaj.

Na proslavi so sodelovali med drugim tudi nekatera pevska društva in godbe. Rudarji pa so nastopili v sprevedu v delovnih oblekah.

Zastopniki številnih političnih organizacij in društev so položili ob spomenik vence.

KOMENTAR

IZMENJAVA PISEM

V svetovni javnosti je vzbudila veliko zanimanje in odobravanje izmenjava pism med predsednikom Titom in sovjetskim predsednikom Hruščevom o ustavitvi poskusov z jedrskim orožjem. V pismu predsedniku Titu pravi sovjetski predsednik Hruščev, da je eno izmed najpomembnejših vprašanj o mednarodnih odnosih sedanosti takojšnja prekinitev jedrskih poskusov. »Lahko je razumeti globoko zaskrbljenost, ki jo nadaljevanje teh poskusov vzbuja pri vseh slojih prebivalstva. Poleg tega sistematične eksplozije jedrskega orožja v poskusne namene že sedaj v miru škodijo zdravju milijardnih prebivalcev raznih držav. Upoštevajoč vse to, je sovjetska vlada prišla do prepričanja, da ni mogoče več odlašati z ustavitvijo poskusov« — je rečeno v pismu. »Danes z jedrskim orožjem razpolagajo samo tri pelesile — Sovjetska zveza, ZDA in Velika Britanija in zato je razmeroma lahko doseči sporazum o ustavitvi poskusov z jedrskim orožjem. Če poskusov ne bodo ustavili sedaj, potem bodo čez nekaj časa razpolagale z jedrskim orožjem tudi druge države. V takšnih pogojih pa je sklenitev sporazuma o ustavitvi poskusov sedveda bolj zapletena.«

Predsednik Tito se je zahvalil za pismo in poudaril, da je vprašanje prenehanja poskusov z atomskim orožjem velikanškega pomena za človeštvo.

»Vlada FLRJ se globoko zaveda nevarnosti, ki jo predstavlja nadaljevanje jedrskih poskusov za bodočnost človeštva«, pravi pismo, »in je doslej odločno zastopala stališče, da je nujno potrebno prenehati z vsemi poskusi z atomskim orožjem. V tem smislu je delala tudi določene korake, kar je še posebno prišlo do izraza v memorandumu vlade FLRJ pododboru komisije Združenih narodov za razorožitev 10. aprila 1957. leta, kakor tudi v deklaraciji Ljudske skupščine FLRJ z dne 18. junija 1957. Odločitev Vrhovnega sovjeta in vlade SZ o enostranski ustavitvi poskusov z jedrskim orožjem pozdravljajo narodi in vlada FLRJ kot izreden prispevek k stvarni miru in mednarodnega sporazumevanja. Sovjetska vlada je s tem svojim sklepom o pomirjanju splošnega sporazuma o prenehanju z jedrskimi poskusi naredila važen korak naprej v smeri splošnega sporazumevanja tega problema. Pričakujemo, da bodo tudi druge odgovorne vlade v svetu razumele nevarnost, ki grozi človeštvu, če bi nadaljevali poskuse z jedrskim orožjem in da bodo sprejele sklepe, da se ta nevarnost končno odstrani. V nasprotnem primeru bi nase prevzele neizmerno odgovornost.«

Izmenjava pism med tovarišem Titom in sovjetskim predstavnikom kaže prizadevanje našega vodstva, da se takoj ustavi poskusi z atomskim orožjem kot prvi korak za pomiritev med obema blokoma. Tudi v tem primeru je Jugoslavija dokazala dosledno zunanjo politiko, ki rešuje vse mednarodne probleme na miroljuben način na podlagi aktivne koesistence.

RAJONIZACIJA

K sestavku našega novinarja za specializacijo Goričkega o sadjarstvu se je oglasil predsednik ObLO Cankova Karel Vogrinčič s predlogom, naj bi okrajni ljudski odbor izdal odlok o rajonizaciji. S tem predlogom se strinjata tudi predsednik ObLO Grad Alojz Flegar in predsednik ObLO Petrovci-Salovci Koloman Korič, medtem ko meni predsednik martjanskega ObLO Jože Kuhar, da so ljudje za rajonizacijo, vendar pa bi bilo potrebno na zborih volivcev in drugod še marsikaj pojasniti o zvezi s tem in šele po teh temeljnih pripravah sprejeti takšen odlok.

O rajonizaciji sadjarskih okolišev in tudi drugih je torej med kmečkimi prebivalci že veliko govorja. Kot smo ugotovili, navedli, razpravljajo o tem tudi predstavniki občin, pa tudi kmetijskih združenj in raznih organizacij. Obstaja določeno mnenje, da je specializacija o sadjarstvu na osem Goričkem pogojena predosem z odlokom o rajonizaciji sadjarskih okolišev. To pa zaradi tega, ker je na Goričkem tako razdrobljena posest, da je na 10 do 15 ha za sadjarstvo najbolj ugodnih zemljišč tudi nad 50 lastnikov različnih majhnih, naravnost neznatnih parcel, ki so nastale kot posledica dedovanja, ki določa vsakega otroku enak del posesti; o gorički družini pa je navadno do 10 otrok.

Glede na razdrobljenost parcel, pravijo predstavniki goriških občin in združenj, je brez kakšnega odloka, samo na podlagi prepričevanja, težko govoriti o večjih kompleksih o sadjarstvu. Brez strnjene nasadov pa si zopet ni mogoče zamisliti sodobnega intenzivnega sadjarstva. To je torej najbolj preprosto in zelo razumljivo razlog za zahtevo po odloku o rajonizaciji; določiti čimprej sadjarske okoliše! Z drugimi besedami pomeni to zakonitost specializacije o sadjarstvu v vse Goričko. Za uresničenje tega ukrepa pa je potrebno precej denarja: zasadiš nove nasade, obnoviš stare, o kar se da najkrajšem času.

Tukaj nastane vprašanje sodelovanja kmetijskih združenj pri organizaciji proizvodnje. Kmetijske zadruge imajo možnosti za nabavo potrebnih kreditov. Zadruge so obenem dolžne, da izvedejo zasaditev nasadov in njihovo oskrbovanje. Zadruge so si torej v tem primeru dolžne zagotoviti sodelovanje strokovnjakov odnosa strokovno vodstvo, kot so si dolžne zagotoviti potrebne kredite. Mnogi menijo, da bi ta postopek (odlok o rajonizaciji) zagotovil aktivno sodelovanje strokovnjakov, ki se zdaj iz kdo ve kakšnih vzrokov izogibajo neposrednega poseganja v kmetijsko proizvodnjo in se raje ukvarjajo s pisarniškim in drugimi posli, vključno s trgovino, a od njihove strokovne sposobnosti ostanejo kmetovalcem na razpolago le nasveti, ki jih posredujejo po okrožnicah, predavanjih, časopisju in raznih posvetovanjih.

Različna mnenja različnih ljudi torej naperjajo ost kritike na naslov kmetijskih strokovnjakov in jim očitajo pretirano pasivnost o družbenem življenju. Odlok o rajonizaciji bi poleg svoje glavne vloge (določitev sadnih okolišev) imel tudi drugo nalogo: mobilizacijo vseh razpoložljivih kmetijskih strokovnjakov o organizirani proizvodnji. Po

vsem tem sodeč je treba premostiti z odlokom dvojno nerazumevanje po sodelovanju: nekaterih kmetovalcev in nekaterih kmetijskih strokovnjakov.

Vprašanje je, ali je takšna ocena položaja po vsem objektivna. Gotovo pa je rešitev problema z odlokom najbolj enostavna in je tudi sprejemljiva, zlasti tedaj, če je takšno mišljenje naletelo tudi na razumevanje prebivalstva. Če obravnavamo rajonizacijo, uza-konjeno z odlokom, s povsem gospodarskega stališča, je tak odlok naravnost nujno potreben, kajti posledica njegovega uveljavljanja je ogromno povečanje dohodkov iz sadjarstva na Goričkem, s čimer bo rešen marsikateri problem Goričkega in tamkajšnjih občin, ki se bori predvsem s socialnimi problemi, to pa zaradi majhnih proračunskih možnosti in prevelikih potreb.

VIKTOR ŠIREC

„Népujság”

časopis za madžarko manjšino

18. februarja letos je začelo ČZP »Pomurski tisk« izdajati štirinajstdnevnik »Népujság« — časnik, namenjen madžarski narodni manjšini v Pomurju.

Časnik »Népujság«, ki ga tiskajo v madžarskem jeziku, obravnava vse važnejše notranje in zunanje politične dogodke ter družbeno delovanje s posebnim poudarkom na bralce, t.j. madžarsko narodno manjšino. V zadnjem času uveljavlja uredništvo vse bolj tudi rubrični sistem (športne vesti, vprašanja, odgovori itd.). V časniku smo doslej zasledili tudi važne napotke s področja kmetijstva (o pridelovanju hibridne koruze pri nas, o uporabi umetnih gnojil, o rastlin-

skih škodljivcih in boleznih), dokaj močno so tudi zastopane vesti iz krajev, pretežno naseljenih z madžarsko narodno manjšino. V podlistku izhaja zanimivo branje izpod peresa F. Tujdmana »Hare a háboru ellen« (Borba proti vojni). V zadnjih številkah je bilo objavljeno tudi par pesmic domačih avtorjev.

»Népujság« izhaja običajno na štirih straneh formata Pomurskega vestnika. Ta list je poznavalec razmer in problemov njegovih bralcev. List je nedvomno velika pridobitev za madžarsko manjšino in ga bralci tudi vse bolj cenijo, saj po petih, že izšlih številkah naklada vse bolj narašča. Sedaj tiskajo že nekaj nad tisoč izvodov tega časnika.

SEMINAR VARILCEV

Pred dnevi je bil pod pokroviteljstvom Obrtne zbornice v M. Soboti enodnevni seminar za vse varilce našega okraja, ki imajo opravka z aparati pod pritiskom. Varilci so v prvem,

nulih letih do težjih nesreč, ki so povzročile tudi ogromno materialno škodo. Popoldanski del seminarja je bil namenjen praktičnemu delu. Udeleženci so pri podjetju kovinske galan-

rejni v M. Soboti. Do sedaj so namreč prirejali take strokovne sešanke samo v Mariboru, kar je povzročalo visoke stroške. Seminarja so se udeležili tudi varilci III. letnika Vajenske šole, ki so pozorno spremljali izvajanje strokovnjakov.

KREFTOVA MATI

Pri Vidmu ob Ščavnici so v soboto, 12. aprila pokopali dobro Kreftovo mamo.

Pokojnica je mati našega pesnika, pisatelja in dramaturga dr. Bratka, zveznega poslanca Ivana, predsednika ObLO Vidma ob Ščavnici Vladimirja in hčerke Leje.

Bila je blaga žena, dobra sosedica in nam bo zato ostala vsem v najlepšem spominu.

Kako priljubljena in čislana je bila med ljudmi, je pričel tudi njen pogreb, katerega se je udeležila velika množica domačinov in vseh onih, ki so poznali pokojnico. To je bil tudi najlepši dokaz spoštovanja, ki ga daje naše ljudstvo takim ženam in materam s tem, da jim prida našo najlepšo in najsvetlejšo besedo MATI kot n. pr. tukaj: KREFTOVA MATI!

Blagi ženi in neopozabni materi večni mir, preostalim naše iskreno sožalje.

Občni zbor Okrajne gostinske zbornice Murska Sobotič Investicije in vzgoja kadra

V soboto je bil v Murski Soboti zelo dobro obiskan občni zbor okrajne gostinske zbornice. Tega zbora se je udeležil tudi predsednik republiške gostinske zbornice, Stane Renko. Prisotna sta bila tudi predsednik OLO, Rudi Čačinovič in Ivan Horvat, sekretar OK ZKS in drugi.

Poročilo upravnega odbora je poudarjalo predvsem potrebo po investicijah v vseh naših gostinskih obratih in vzgojo kadra. Gostinska šola v Ljubljani ne more dati dovolj ljudi, kajti iz naših krajev so le trije študenti. Boljši izhod je vzgoja gostincev z izučanjem vajencev. Predvidena je tudi samostojna učilnica za gostince pri obrtni zbornici. Trenutno je potrebno čim bolj skrbeti za poslovske kade.

V štirih mestih Pomurja je aboniranih v gostilnah 250 de-

lavcev in uslužbencev. Samostojni menzi sta dve. Alkoholne pijače so se lani podražile le delno. Pri vinu je zvišana cena za 10 din, kar je posledica zvišanja nabavnih cen. Hrana se ni opazno podražila. Slabo je stanje v gostilnah po vaseh, kjer nimajo na razpolago toplih jedil. Zbornica meni, da je

dopolnaskem delu seminarja, poslušali predavanje tovariša Groša, strokovnjaka Zavoda za varjenje pri LRS. Predavatelj je z besedo in z nazornim prikazom obravnaval ravnanje z jeklenkami pri različnih vrstah varjenja, kajti prav zaradi nestrokovnega ravnanja posameznikov je prišlo v mi-

terije »Panonija« spoznali postopek pravičnega ravnanja z aparati pod visokim pritiskom in načine, kako je moč nesrečo pravočasno preprečiti. Zvečer pa so si delavci ogledali tri filme s tega področja.

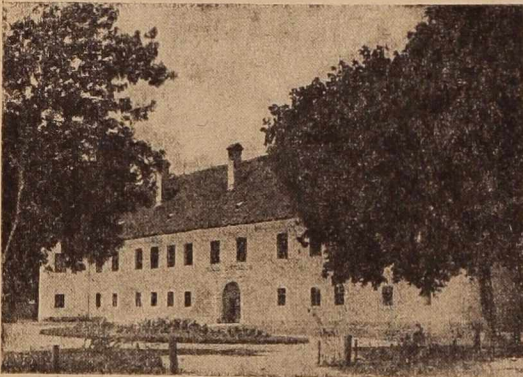
Izkazalo se je, da so taki seminarji zelo potrebni in da jih bodo morali tudi v bodoče pri-

rejati v M. Soboti. Do sedaj so namreč prirejali take strokovne sešanke samo v Mariboru, kar je povzročalo visoke stroške. Seminarja so se udeležili tudi varilci III. letnika Vajenske šole, ki so pozorno spremljali izvajanje strokovnjakov.

Dobrodošla bi bila v tem tednu tudi zdravstvena predava-

nja, ki jih naj prirejajo vaški odbori Rdečega križa. Vemo namreč, da je zdravstvena vzgoja ljudi pri nas iz objektivnih razlogov še pomanjkljiva, zato naj bo vsaj Teden čistote čas, ko bomo z dobro organiziranimi akcijami med ljudmi opravili vsaj delček velikega in dolgotrajnega dela glede zdravstvenega prosvetljanja.

pa vidi v uvedbi šole za starše oziroma v pogostejših predavanjih učiteljev. Jasno je namreč, da bo skrb občinske skupnosti za vsesplošni razvoj in napredek šolstva učinkovita le ob sodelovanju vseh, predvsem pa staršev, ki bi jim moralo biti največ do tega, da se bodo njihovi otroci razvijali v zdrave in razgledane državljane.

Beltsinski grad

lo ni podaljšek pouka, marveč dopolnilo, kjer lahko otroci zadovoljijo svoje potrebe po uveljavljanju osebnih težej.

Društvo prijateljev mladine in pionirska komisija v Beltsincih imata različne naloge, zato delata ločeno. Medtem ko ima DPM širše področje splošnega dela z mladino in odraslimi, skrbi pionirska komisija, ki jo uspešno vodi učitelj NANDE BERNOT, v glavnem za otroško oziroma pionirsko organizacijo. Sem spada delo raznih pionirskih krožkov, med katerimi so aktivni: šahovski, dramski, tehnični in športni krožek. Z delom pa bo začel tudi krožek mladih lutkarjev.

Tov. ZORO FRASOVO, predmetno učiteljico na osemletki v Beltsincih so letos že drugi izvolili za predsednico DPM. Tovarišica Zora je zadovoljna z delom odborikov, vendar meni, da je v društvo vključenih premalo ljudi s terena. Z organizacijsko-tehničnim pr gramom, z oblikami in vsebino dela v društvu se ukvarjajo domala izključno žetaki preobremenjeni poklicni vzgojitelji.

Razen številnih drugih akcij ima društvo v programu izvedbo otroških praznikov, Teden otroka, predavanje za starše in podobno. S posebno skrbjo so letos pripravili otrokom novoletno jelko. Kljub temu, da so se odrekli individualnemu obdarovanju, je bilo praznovanje nadvse veličastno.

Zares bi bilo prav, da bi se prebivalci beltsinske občine bolj zavzeli za delo te organizacije in se vanjo tudi vključevali. Zato naj bo skrb lokalnih družbenih organizacij, da opozorijo starše na pomen in vlogo društva prijateljev mladine na podeželju.

B. BOROVIC

I. POMURSKI ŠTUDENTSKE FESTIVAL

I. Pomurski študentski festival se bistveno razlikuje od podobnih študentskih festivalov, ki so bili ponekod po Jugoslaviji. V okviru teh so sodelovale edino le osrednje študentske kulturno-umetniške skupine jugoslovanskih univerz. Niso pa uvrstili v program svojih prirediteljev, tako da je bil pokrajinski klub samo organizator.

I. Pomurski študentski festival vsebuje v svojem programu razen nastopov osrednjih študentskih kulturno-umetniških skupin Univerzitetnega odbora še prireditve KPA. Ta bo sodeloval z veselo romanco ameriškega dramatika Richarda Nasha: Mojster za dež (The Rainmaker) in z literarno-glasbenim večerom. Prireditelj je vključil v program številna športna tekmovanja, kar je tudi novost študentskih festivalov.

Naj bo na tem mestu zapisano, da bo I. Pomurski študentski festival zajel domala vse večje centre v Pomurju, kar je dosedaj edinstven primer med podobnimi prireditvami v Pomurju in drugih študentskih festivalih. Program festivala je dovolj pester in umetniško dognan, da bo zadovoljil slehernega gledalca s še tako razvitimi kulturnimi zahtevami.

Po nekaterih spremembah, ki so nastale zaradi objektivnih težav, je festival dobil naslednjo vsebino:

PROGRAM

- Sobota — 19. IV. M. Sobotič Dvorana kina »Park«, otvoritev festivala, koncert: Pesem ne pozna mej, gostuje Primorski akademski pevski zbor »Vinko Vodopivec«, predstavi ob 15.30 (dijaška) in ob 19. uri.
- Nedelja — 20. IV. M. Sobotič Mala dvorana hotela »Zvezda«, šahovski brzo-turnir pomurskih moštev.
- Ljutomer Dvorana Doma kulture, koncert: Pesem ne pozna mej, gostuje Primorski akademski zbor »Vinko Vodopivec«, predstava ob 20. uri.
- Torek — 22. IV. M. Sobotič Dvorišče TVD »Partizan« (ob slabem vremenu v gimnazijski telovadnici) košarkarski turnir, ob 14. uri.
- Četrtek — 24. IV. M. Sobotič Dvorana gimnazijske telovadnice, literarno-glasbeni večer študentov sodelavcev revije Svet ob Muri in študentov glasbenikov-solistov, ob 20. uri. Igrišče NK »Sobotič«, nogometna tekma gimnazija in ESS : akademiki, ob 15. uri.
- Sobota — 26. IV. M. Sobotič TVD »Partizan«, Nash: Mojster za dež, izvaja dramska skupina KPA, predstava ob 20. uri.
- Sobota — 26. IV. Gor. Radgona Kino dvorana, Plesi in pesmi jugoslovanskih narodov, gostuje Akademski plesno-folklorna skupina (APFS) »Francé Marolt«, predstava ob 20. uri.
- Nedelja 27. IV. M. Sobotič Dom TVD »Partizan«, Nash: Mojster za dež, izvaja dramska skupina KPA, predstava ob 20. uri.
- Nedelja — 27. IV. M. Sobotič Dom TVD »Partizan« namiznoteniški turnir, ob 9. uri.

Predprodaja vstopnic za vse prireditve je v knjigarnah

ČZP »Pomurski tisk«:

V Murski Soboti — »Dobra knjiga«

V Lendavi — »Vesna«

V Ljutomeru — Knjigarna

V Ljuti Radgoni — Knjigarna

Beltsinci Dvorana zadružnega doma, Plesi in pesmi jugoslovanskih narodov, gostuje Akademski plesno-folklorna skupina »Francé Marolt«, predstava ob 20. uri.

Lendava Dvorana »Nafta«, Plesi in pesmi jugoslovanskih narodov, gostuje APFS »Francé Marolt«, predstava ob 20. uri.

Ponedeljek — 28. IV. M. Sobotič Dvorana kina »Park«, Plesi in pesmi jugoslovanskih narodov, gostuje APFS »Francé Marolt«, predstave: ob 13. uri (dijaška) in ob 20. uri.

Torek — 29. IV. M. Sobotič Dvorišče TVD »Partizan« (ob slabem vremenu v gimnazijski telovadnici) odbojškarski turnir, ob 14.30.

Ljutomer Dvorana Doma kulture, Plesi in pesmi jugoslovanskih narodov, gostuje APFS »Francé Marolt«, predstava ob 20. uri.

Četrtek — 1. V. M. Sobotič Ob 9. uri strelski turnir. — Na igrišču NK »Sobotič«, nogometna tekma Sobotič : Akademiki, ob 16. uri.

Petek, 2. V. Lendava Dvorana »Nafta«, Nash: Mojster za dež, gostuje dramska skupina KPA.

Sobota — 3. V. M. Sobotič Dvorana hotela »Zvezda«, svečana seja KPA in PSK s častnimi člani.

Nedelja — 4. V. Cankova Dvorana zadružnega doma, Nash: Mojster za dež, gostuje dramska skupina KPA, predstava ob 15. uri.

Ponedeljek — 5. V. M. Sobotič Dvorana kina »Park«, koncert, gostujejo slušatelji ljubljanske Akademije za glasbo, zaključek festivala.

IZ CEZANJEVEC STISKA ZARADI PROSTOROV

Kmetijska zadruga Cezanjevci je še ena izmed redkih v Ljutomerški občini, ki so obdržale trgovske poslovalnice. Ze sedaj nima kmetijska zadruga dovolj primernih prostorov, slabše pa še bo, tako trdijo v Cezanjevcih, če bodo ločili trgovino od kmetijske zadruge.

Kljub mnogim razpravam, da naj bi tudi cezanjevska kmetijska zadruga opustila trgovske poslovalnice, ima zadruga danes še vedno tri trgovine: v Cezanjevcih, Vogričevcih in v Žerovincih. Zadrugniki so imeli različna mnenja o ločitvi trgovine od zadruge. K vsemu temu pa so se pridružile nekatere težave, ki bi nastale s to ločitvijo. Kmetijska zadruga ima v Cezanjevcih zelo slabo urejeno trgovino. To je edini lokal v kraju, ki bi ga prevzelo trgovsko podjetje iz Ljutomer. Če pa bi ostal ta lokal na razpolago zadruzi za trgovino z reprodukcijskim materialom — bi se morali Cezanjevci odrediti specijalno trgovino, kar bi jih močno prizadelo, saj bi tako morali zaradi vsake malenkosti v Ljutomer.

Drugo vprašanje je zadrugni dom v Žerovincih, kjer ima sedaj cezanjevska kmetijska zadruga svojo trgovsko poslovalnico. Lastnik zadrugnega doma je Kmetijska zadruga »Sadjar« Cezanjevci, ki odplačuje tudi 2-milijonsko posojilo na račun zadrugnega doma. Z ukinitvijo zadrugne trgovske poslovalnice v Žerovincih se bo pojavilo vprašanje lastništva zadrugnega doma, pravijo v Cezanjevcih, ker tako dom cezanjevske zadruge ne bo več potreben.

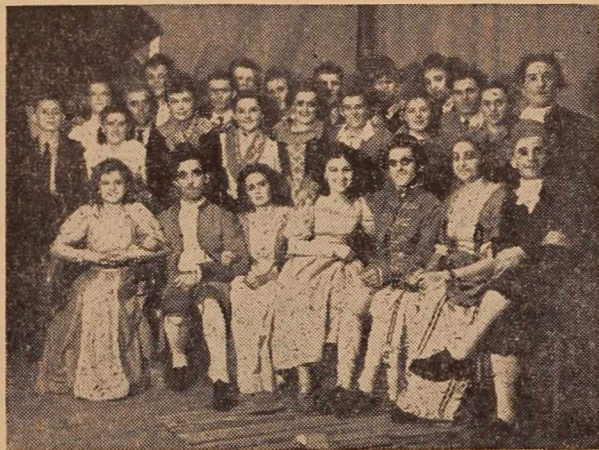
Velike nevšečnosti ima kmetijska zadruga Cezanjevci z samimi upravnimi prostori. Trenutno gostuje uprava zadruge v zasebni hiši. Zadruga je že večkrat predlagala občinskemu ljudskemu odboru v Ljutomeru, naj ji dodeli stanovanjske prostore v poslopju, kjer je krajevna pisarna. Trenutno ima te prostore neka stranka, ki pa ne stanuje v tem stanovanju. Občinski ljudski odbor bi moral stranki dodeliti drugo stanovanje. Doslej te obljube v Ljutomeru še niso izpolnili.

Lani so imeli v KZ Cezanjevci 36 milijonov dinarjev prometa, kar je za 3 milijone več

kot predlani, čeprav je bila predlani izredno dobra sadna letina; od sadja ima ta zadruga največ dohodkov. Dobička so ustvarili v zadruzi nekaj manj kot pol milijona. Značilno za cezanjevsko kmetijsko za-

do lani ni mogel prav zaživet. Letos imajo okrog 130 vlagateljev, med temi je precej šolske mladine, vlagajo pa tudi zadrugniki. Precejšen promet so zabeležili lani na obračunskih knjižicah, nekako 5 milijone dinarjev.

Precej utrjeno je delovanje živinorejskega odseka, ki si prizadeva izboljšati živinorejo na območju kmetijske zadruge.

Delaona dramska sekcija KUD »France Prešeren« s Stare ceste je uprizorila lani med drugim tudi odrsko delo »Znamenje pri Hrastovcu«. Igro so igrali doma v zadrugni dvorani, v Žerovincih in v nekaterih drugih krajih. KUD Stara cesta ima tudi aktivno peško sekcijo in manjšo knjižnico.

drugo je to, da lani ni posloval noben odsek z zgubo. Med najbolj delavnimi odseki je hranilno-kreditni odsek, ki je pri zadruzi že več let, vendar

Prav pred nedavnim so pričeli uvajati mlečno kontrolo. Pregledati pa nameravajo vso govejo živino zaradi sprejemanja v rodovnik.

„Kako preživite prosti čas?“

STEFAN DOMINKO, industrijski milničnik pri Nafti
Kako preživite prosti čas? Vprašanje je enostavno in odgovor je tudi enostaven: »Delam osem ur s predelki. Pot se mi seveda ne računa v službo. Stanujem pa pri kolodvoru. Nočne službe sem opravljal, ker sem bil operiran zaradi TBC bolezni. V predelkih, ko nisem v službi, včasih poslušam radio. Kakšnega

drugega dela se ne utegnem lotiti, ker v pičlih dveh urah ne morem ničesar opraviti in je bolj prav, da si odpočijem.«

Stefan Dominko ima šestčlansko družino in skrbi zanj na opisani način. Pri Nafti je od 1952. leta in mu služba ustreza z ozirom na to, da je prebolel tako težko bolezen. Način službe pa ustreza tudi podjetju.

STEFAN HOZJAN, kočijaš, Nafta

Stefana imenujejo kar kočijaš, čeprav je uradni naziv voznik. Prej je bil industrijski milničnik, zdaj upravlja konjsko vprego. Vzdržuje tričlansko družino z dohodki iz službe, ker sicer nima premoženja.

O svojem prostem času je pripovedoval tiho in umirjeno takole: »Iz knjižnice jemljem knjige in jih včasih berem, včasih poslušam radio. Sportnik nisem. Včasih grem na en sestanek, včasih na drugega. Navezan sem tudi na čiščenje v naselju (Nafta, kjer stanuje). Ukvarjam se z vzgojo otrok. Tu in tam grem pogledat v hlev. Delam pa od štirih do dveh popoldne in zato dobivam še pavšo za dve uri. Pobiram tudi članarino SZDL za 24 članov. Urejam vrt. V kino grem vedno, tudi

PETROVSKI DROBIŽ

Svet za gospodarstvo petrovskega Oblo se ukvarja z ustanovitvijo krojašnice in mizarske delavnice, v katerih naj bi zaposlili kvalificirane delavce in nekaj bivših privatnikov te stroke. Ta podjetja naj bi bila uslužnostna, vsaj v začetku, pozneje, ko pa bo mogoče tudi tukaj uporabljati elektriko v obrti in industriji, pa predvidevajo, da bi se lahko razvila v dobra podjetja. Predvidevajo tudi, da bodo tako odpravili, vsaj delno, šušmarstvo, ki je močno razvito, kajti takšnih obrti primanjkuje v tej občini.

Pri Oblo Petrovci-Salovci je začela s 1. februarjem samostojno delovati posredovalnica za delo. Doslej so poslali v uk že prvi deseti vajencev iz vrst gospodarskih pomočnikov in sezonskih delavcev, katerim se tako odpira boljše perspektiva za bodočnost.

Vsa podjetja v petrovski občini so predlani zelo slabo gospodarila in so večinoma bila pred likvidacijo. Ker pa se je bivši občinski odbor zavzel za njihovo krepitev, so poslovanje v njih uredili tako, da so lansko gospodarsko leto zaključila, razen mlin v Peskovcih, z dobičkom, katerega so vložila v sklade, s katerimi zdaj obnavljajo podjetja. Zaga in mlin v Hodoštu sta na primer dobila na ta način za obnovo 2 milijona din.

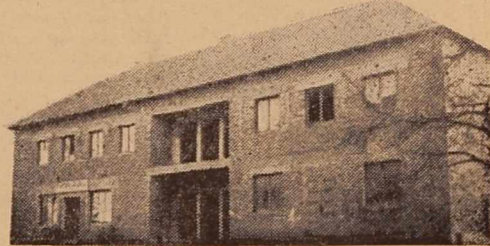
V Petrovcih je bilo pred nedavnim pionirsko šahovsko tekmovanje. Sodelovali so ekipe iz Dolenc, Zemanj, Martinja, Križevca in Domanjševca. Občinski prvaki so pionirji iz Križevca. Mlajši pionirji iz Križevca so v svoji skupini zmagali z 10 točkami pred Domanjševci (7

točk). Starejši pionirji iz Križevca so zopet zmagali v svoji skupini z 11,5 točkami proti Domanjševcem in Martinju, ki so dosegli po 10 in pol točke. Starejše pionirke iz Križevca so zmagale proti pionirkam te skupine iz Zemanj s 4:0. Mlajše pionirke iz Zemanj niso imele nasprotnika in so tako brez konkurence občinski prvake.

kega prebivalstva. O tem zavarovanju govori kmetje že na vseh zborih volivcev.

Proizvodnja eteričnega olja je že začela obratovati v teh dneh v Petrovcih. Kmetje imajo od obratovanja tega podjetja letno okrog 3 milijone din dohodka s tem, da prodajajo borove vejice, ki bi jim sicer

Križevski zadrugni dom

Svet za zdravstvo petrovskega Oblo ima največje težave s plačevanjem bolniških stroškov, ki jih je dolžna plačati občina po zvezni uredbi za nalezljive bolezni in socialno ogroženim. Šest milijonov din teh stroškov je že plačanih, neporavnanih stroškov v bolnišnici je še za 7 milijonov din (13 milijonov din skupno ali 30 odst. sredstev občinskega proračuna). Da bi rešili ta problem, je najnuj potrebno, da bo čimprej urejeno zavarovanje kmet-

propadle v gozdovih. To eterično olje je zelo potrebno v proizvodnji zdravil.

Občni zbori kmetijskih zadrug v petrovski občini so že končani. Ti občni zbori so bili zelo dobro obiskani. Člani so razumno razpravljali o mnogih zadrugnih problemih; lani so se zadruge precej utrdile, kar je razvidno iz zaključnih računov. Zadruga v Domanjševcih se je priključila zadruzi v Križevcih, ker je bila sama premajhna za obstoj.

CESTA BUČEČOVCI - VIDEM med najslabšimi v Pomurju

Zadnje leta je cesta Bučecovci-Videm med najslabšimi v kraju. Ponekod je bolj podobna klancu kot pa cesti, ki je dolga komaj 8 km, in sta na njej zaposlena kar dva cestarja. Cesta se je ponekod zaradi plage tako razširila, da je že zasula jarke.

V Bučecovcih je cesta posebno slaba. Nekateri kmetje so speljali gnojnice kar v občestni jarek, odkoder nima odтока. Nič ni torej čudnega, če je cesta skozi vse leto vlažna in blatna ali če se kar na lepem pojavi kaka nalezljiva bolezen.

Povsod je videti sledove porušene dela cestarjev!

V takih primerih naj bi pristojni organi bolj nadzirali delo cestarjev, proti gospodarjem, ki nočejo speljati gnojnice drugam, pa ustrežno ukrepali. Šele potem bodo dobile naše ceste spet pravo lice.

Tekmovanje za okrajno prvenstvo v namiznem tenisu

Pomurski študentje bodo priredili med drugim športnimi prireditvami tudi tekmovanje za prvenstvo Pomurja v namiznem tenisu za skupine in posameznike — moške in ženske.

Tekmovanje bo posvečeno tudi spominu na borbe za Sutjesko in se zato lahko prijavijo tudi skupine JLA iz Pomurja. Tekmovanje bo 27. aprila v domu TVD »Partizane« Murska Sobota in se je treba najkasneje do 20. aprila prijaviti Klubu prekmurskih akademikov, OK LMS Murska Sobota.

Prireditelji pričakujejo, da se bo prijavilo več skupin in da bo tekmovanje zares kakovostno in množično. Pomurje je namreč edina pokrajina v Sloveniji, v kateri še deslet nismo nič pokazali v igri z belo žogico, kljub temu, da je Murska Sobota dala pionirja jugoslovanskega namiznega tenisa, ki zavzema danes eno vodilnih mest na svetu.

Pri obrezovanju trsja v goricah je padel z bradje 73-letni Stefan Casar iz Markovca in si nalomil nekaj reber na levi strani prsnega koša.

Levo nogo pod koleno si je pri telovadbi zlomil 9-letni Franc Kováč iz Bukovnice pri Bogojini.

Šahovska zmaga pomurskih grafičarjev POMURSKI TISK — VG LJUTOMER 12:8

Povratno srečanje na deseti šahovnici — bilo je zadnji nedeljo v Murski Soboti — so šahisti sindikalne podružnice CZP »Pomurski tisk« odločili v svojo korist in premagali vrstnike sindikalne podružnice VG Ljutomer s štirimi točkami prednosti. Rezultat: 12:8 v korist grafičarjev.

Pri domačinih sta došla obe partiji B. Banfi in S. Drvarič, pri gostih Ivo Jug.

Srečanje soboških grafičarjev in ljutomerskih vinogradnikov je bilo prisrčno in je prispevalo k zblizanju obeh delovnih kolektivov s sicer dokaj različnim področjem delovanja, kar je bil tudi glavni namen tega tekmovanja na šahovskem področju.

Petkratni odlikovanec

PGD na Cenu vodijo večinoma mladi ljudje, ki se zelo zanimajo za gasilsko delovanje. Največji pro-

blem so denarna sredstva, ki so jim potrebna za vzdrževanje avtomobila in ostalega orodja.

Lani so priredili cveniki gasilci proslavo ob 65-letnici obstoja svojega društva, razvili društveni prapor in s pomočjo prosvetnega društva uprizorili igro. Dobiček od te prireditve so uporabili za dograditev cistern.

Letos nameravajo delovati še bolj aktivno. V Tednu požarne varnosti so že imeli predavanje, katerega se je udeležilo lepo število vaščanov.

Največ zaslug za uspešno delovanje društva ima predsednik Pepi Kovačič. Med mlade gasilce rad zahaja, čeprav s palico v roki, tudi stari gasilski veteran Sabotin; opazuje jih pri vajah in jim daje strokovne nasvete.

Sabotin je eden najstarejših članov in je za svoje požarovalno delovanje že petkrat odlikovan: z bronasto, dvema srebrnima in dvema zlatima značkama.

O. L.

„ŠUMENJAKOVCI“ USPEŠNEJŠI

Mladinci soboškega IV. terena »Dane Šumenjake« so pred kratkim premagali vrstnike II. terena v streljanju in šahu. Vsak teren je zastopalo 10 najboljših strelcev in šahistov. Rezultat: 659:602 v korist mladincev IV. terena. V streljanju je pri zmagovalcih dosegel najboljšo mesto Drago Kolmanič s 84 krogi, v nasprotnem tabornu pa Tibor Fišer z 79 krogi. V šahu sta skupini nastopili na 8 deskah. Mladinci II. terena so odnesli samo eno točko, domači kar 7 točk.

Premaganci so napovedali povratno tekmovanje v odbojki, namiznem tenisu in lahki atletiki, saj se hočejo, kot vse kaže, tako revanžirati za ta poraz.

Tekmovanje so organizirali v počastitev VII. kongresa ZKJ in Dneva mladosti. Pobudo za srečanje so dali mladinci IV. terena.

B. R.

Potreben strokovnjak

To so ugotovili na zadnjem občnem zboru Kmetijske zadruge Ivanjci. Zadruga je lani poslovala zelo dobro. Nadzorni odbor je po pregledu ugotovil, da je bilo poslovanje brezhibno in dal razrešeno staremu odboru.

Lansko leto je zadruga imela nekaj dobička, ki ga bodo uporabili za izpopolnitev strojnega parka; zadrugniki si že daj časa želijo kosilnico za traktor, saj bo potem zadrugni traktor mnogo bolj služil svojemu namenu. Traktor in ostali stroji so sedaj zelo slabo izkoriščeni.

ŠE ENKRAT:

„Dva izhoda po slabih izkušnjah“

Da zadruga ni naredila vsega, kar bi morala, je resnica, ki ne velja samo za zadrugo v Stročji vasi.

Kmetijska zadruga v Stročji vasi je organizirala škropljenje sadnega drevja v vsem svojem okoliščju, tako leta 1957 kakor tudi letos. Z investicijskim posojilom in delno z lastnimi sredstvi je nabavila 7 škroplilnic za sadno drevje, 3 kompletne zaščitne obleke z maskami in dva plašča. Nakupila je potrebna kemična sredstva za škropljenje sadnega drevja in ostalih rastlin, dala navodila za škropljenje v vseh vaseh, ki so vključene v zadrugo itd. Krajevni urad na Razkrižju oziroma predsednik KO Janko Rožmarič je pomagal pri sestavljanju škroplilne skupine in jo tudi vodil, za kar je bil plačan. Zadruga je škroplilnim skupinam izdala bloke za plačevanje opravljenih uslug, na podlagi katerih so bili po končanem škropljenju opravljeni obračuni s posameznimi skupinami. KPZ smo predlagali, naj nagradi tov. Rožmariča za njegovo prizadevanje, ker je pomagal pri organizaciji škropljenja. Da si je v imenu KO prizadeval, da je bilo škropljenje dobro in pravočasno opravljeno, je tudi njegova dolžnost.

Tudi z organizacijo osemenjevalne postaje na Razkrižju ni tako, kot navaja pisec članka. Zadruga je s svojimi sredstvi kupila 3 plemenske bike, obenem pa vzdržuje osemenjevalnico v Stročji vasi. Ker se kljub razkuževanju prenašajo z biki nalezljive spolne bolezni pri živini, so se kmetje zelo usmerili k umetnemu osemenjenju krav. Tudi prebivalci Razkrižja so izrazili željo, da bi zadeli imeli v svojem središčju osemenjevalnico. Zadruga je o tem obvestila soboški Veterinarski zavod, ki je prvotno odbil to željo. Po posredovanju KPZ in Oblo v Ljutomeru

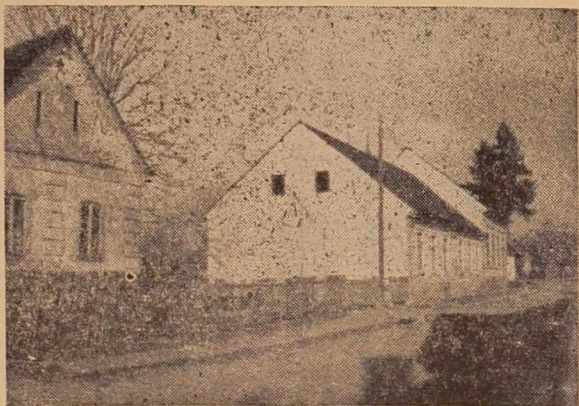
je naposled sporočil, da je pripravljen odpreti prog Razkrižje-Cven.

Upravnik zadruge je po dogovoru s Francem Makovcem predlagal, naj bi bila osemenjevalnica pri njem.

OSEMLETNA ŠOLA V BOGOJINI

Bogojina šteje med najlepše vasi v Pomurju. Ima lepo lego in lepa kmetiška poslopja. V kratkem bo dograjen zadrugni dom. V tej lepoti se skriva še zelo stara, prtilična šola.

Bogojinska šola ima le tri učilnice in še te ne ustrezajo sodobnim zahtevam. Dva razreda gostujeta v privatnih hišah. Ta dva prostora sta zelo tesna in temna. Poučanje dopoldne in popoldne, saj je na šoli čez tri sto otrok. Otroci se v takih prostorih ne počutijo ugodno, kakor tudi

ne učitelji, vendar se vsi trudijo za čimboljši uspeh.

Na šoli deluje tudi mlečna kuhinja. Otroci se z veseljem postavljajo v vrsto in s hvalečnostjo sprejemajo skodelico toplega mleka in košček kruha. Za dodatke dobijo včasih tudi marmelado in sir.

Mnogo govora je že bilo o gradnji nove šole. Le začeti ne morejo, ker ni denarja. Na zadnjem predvolilnem sestanku so sklenili, da se bodo začeli pripravljati. Ko bo začetek, bo namreč tudi konec.

S. M.

Uslužbenici KZ »Orače
Stročja vas

Rojstva od 6. do 15. aprila 1958.
Rodile so: Francka Belak iz Račkega vrha, dečka; Alojzija Bradič iz Plitvičkega vrha, deklico; Marija Vaupotič iz Radomerščaka, deklico; Marija Klepec iz Beltince, dečka; Gabika Norčič iz M. Sobote, dečka; Marija Duh iz Lipe, deklico; Katica Banoti iz Gornjega Lakoša, deklico; Terezija Horvat iz Velike Polane, dečka; Ljudmila Flisar iz Cankove, deklico; Marija Titan iz Kroga, dečka; Marija Bartalančič iz Murskih Petrovc, dečka in Alojzija Stipič iz Maribora, deklico.

NESREČE IN NEZGODE

Pri nalaganju lesa na voz v gozdu je padel težak hloď na levo nogo 60-letnemu Jožetu Blažević iz Hrastja-Mote in mu jo hudo poškodoval.

Ko je nesel drva za centralno kurjavo, je 57-letni Alojz Hajdinjak, kurjač na ekonomski srednji šoli v M. Soboti, v kleti padel in si zlomil levo nogo v stegnu.

Pri sekanju kosti si je po nesreči skoraj odsekal levi palec 55-letni mesar Joško Kavčič iz Radgone.

Z motornega kolesa je padel 32-letni Ludvik Merklin od Grada in si hudo poškodoval desno nogo pod kolonom.

Pod traktor je padel ter dobil hude poškodbe z nalomom medenice 34-letni Evgen Rituper iz Kančevca.

Z lestvice je padel 64-letni Stefan Duh z Železne gore in si zlomil levo roko v ramenu.

Pri padcu si je zlomil levo podlento 11-letni Jože Mesarič iz Črnolavca.

S kolesa je padel 26-letni Ignac Kolosovski iz Jamna ter si nalomil levo nogo v kolenu.

Ko se je 2-letna Majda Rauter iz Paričanske igrice na cesti, jo je po nesreči podrl neki motorist. Zlomila si je desno nogo pod kolonom.

Pri sekanju drv v gozdu je 28-letnemu Stefanu Kovač iz Vaneče spodletela sekira ter se vseskal v desno nogo nad kolonom ter dobil hudo rano.

SPORT

PREKMURSKI DERBI

SOBOTA : NAFTA 4:2 (3:1)

Nedeljska tekma domačih rivalov je privabila na igrisce »Sobote« rekordno število gledalcev, saj jih je bilo nekaj nad 1.000. Že začetek je kazal, da bo tekma zelo zanimiva, saj sta se obe moštvi zavedali, da bo moštvo, ki bo zmagalo, prav v mariborski podvezni ligi in bo imelo vso perspektivo, da se v jeseni plasira v enotno slovensko ligo.

Že v prvih minutah igre so se vrstili hitri napadi obeh moštev. V 14. minuti igre se je mlademu Kulčarju posrečilo, da je dosegel gol za Nafto. Ta gol pa ni zmedel moštva »Sobote«, ki je že 4 minute kasneje po Maučecu izenačilo. Do konca prvega polčasa je Sobota bila v premoči in je dosegla še dva gola. Tudi strelec teh golov je bil Maučec.

V drugem polčasu sta se obe moštvi trudili, da bi popravili rezultat. To se je najprej posrečilo Nafti, ko je s prostim strelom iz kakih 20 metrov Činč znižal rezultat na 3:2. Po tem голу je moštvo »Naft« precej živahno napadalo vrata »Sobote«, vendar je bila obramba vedno na mestu. 10 minut pred koncem igre je pobudo prevzelo spet moštvo »Sobote« in v 84. minuti po Maučecu doseglo gol in z njim tudi končni rezultat na tekmi.

Tekmo je sodil odlično sodnik iz Varaždina, mejna sodnika pa sta bila Turk in Vukotič. V predtekmi sta se srečali B moštvi »Sobote« in »Naft«. Rezultat je bil 6:3 v korist Naft B. V. Cvetko

Delavski svet podjetja »Strojnik«

razpisuje mesto samostojnega RACUNOVODJE

Pogoji: Srednja strokovna izobrazba s triletno prakso. Pismene ponudbe pošljite do 28/4-1958 na naslov: Delavski svet podjetja Strojnik Murska Sobota.

POMURSKI VESTNIK

Izdaja Casopisno in založniško podjetje »Pomurski tisk« v Murski Soboti — Direktor in odgovorni urednik Dragan Flisar — Uredništvo: Murska Sobota, Stefana Kovača 16 — Telefon 138 — Uprava: M. Sobota, Kocljeva ulica 7 — Telefon: 53 — Oglasni in naročniški oddelek: Stefana Kovača 16 — Telefon 138 — Naročnina četrletna 100, polletna 200, celoletna 400 dinarjev. Naroč. za inozemstvo 1000 din — Rokopisov ne vračamo in ne odgovarjamo zanje — Tek. račun pri Komunalni banki, M. Sobota, štev. 64-KB-1-2-365 — Tisk Pomurske tiskarne v Murski Soboti

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nedelja, 20. aprila 1958.

Dr. Anica Gregorc — Kastelic, stanuje v ulici Stefana Kovača. Ordinira v splošni ambulanti od 8. do 12. ure, v nujnih primerih popoldne in ponoči na stanovanju.

TEDENSKA DEŽURNA SLUŽBA od 21. do 27. aprila 1958

Dr. Jan Sedlaček, stanuje v Trubarjevem drevoredu.

PROSTOVOLJNI KRVODAJALCI

od 6. do 12. aprila 1958.

Franc Celec iz M. Sobote, četrtič; Minka Lovrenčič, Marija Vavpotič in Franc Vavpotič, vsi iz Lukavec in vsi tretjič; Bara Jerebič iz Gomilice, drugič; Janko Vavpotič, Jakob Fošnar, Franc Novak in Franc Pušenjak, vsi iz Lukavec in vsi drugič; Silva Vavpotič, Andrej Skuhala, Jožef Jelen, Jožef Pušenjak in Julijana Copot, vsi iz Lukavec; Jakob Kosi in Franciška Kosi, oba iz Grab; Marija Rudolf, Martin Kosi in Ana Kosi, vsi iz Cezanjevec.

POMURSKA NOGOMETNA LIGA

V III. kolu Pomurske nogometne lige se bodo srečala v nedeljo, dne 20. aprila, naslednja moštva:

Rakičan II : Radgona
Igrisce : NK Sobote;
sodil bo Franc Kološa;
pričetek ob 13,30;
službujoči Božo Gumilar.
Nafta II : Turnišče
Igrisce : NK Nafta;
sodil bo Jošar;
pričetek ob 13,30;
službujoči Milan Vajda
Rezultat tekem iz II. kola:
Sobota II : Nafta II 3:6
Službujoči naj pošljejo pravočasno poročila.
Rezultata s tekme Turnišče : Rakičan II še nismo prejeli.

POSOJILO V ZNESKU 100.000 din
nujno potrebujem za dobo 4 mesecev s 30 % obrestmi in 5 milijonskim jamstvom. Naslov v oglasnem oddelku PV M. Sobota.

TEDENSKI KOLEDAR

Nedelja, 20. aprila — Božidar
Ponedeljek, 21. aprila — Dragomira
Torek, 22. aprila — Leonida
Sreda, 23. aprila — Bela
Četrtek, 24. aprila — Jurij
Petek, 25. aprila — Marko
Sobota, 26. aprila — Zdeslav

KINO

MURSKA SOBOTA — od 18. do 20. aprila ameriški barvni film »Ura obračunac«; od 22. do 24. aprila nemški film »Stotnik in njegov junak«.

LENDAVA — od 18. do 20. aprila francoski film »Očka, mamica, služkinja in jaz«; od 22. do 23. aprila »Beli jorgovan«.

LJUTOMER — od 19. do 20. aprila francoski film »Prepovedano sadje«; 23. aprila jugoslovanski film »Čevlji na asfaltu«.

KRIZEVCI PRI LJUT. — 19. in 20. aprila ameriški barvni film »Rdeče podveze«; 23. aprila »Zaplenjeno srce«.

GOR. RADGONA — 19. in 20. aprila ameriški barvni film »Dvigni zavosot«; 23. in 24. aprila ameriški film »Izgubljeni sin«.

VERZEJ — 19. in 20. aprila češki zgodovinski film »Jan Hus«; 24. aprila francoski film »Moja mala ludost«.

VEL. POLANA — 20. aprila ameriški film »Pas za pištolo«.

SLIKE ZA LEGITIMACIJE IN POTNE LISTE

v 24 urah — pri foto Hochstädter, Murska Sobota, Trg zmage 3

Upravni odbor KZ Črnelavci

razpisuje mesto

TRAKTORISTA

Pogoji: kvalificiran delavec v kmetijskem strojništvu z opravljenim strokovnim izpitom.

Nastop službe takoj.

Plača po kolektivni pogodbi. Pismene prošnje z življenjepisom poslati takoj KZ Črnelavci.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam ob izgubi naše drage žene, sestre, mame in babice

MARIJE KREFT, roj. LILEK

izrekli sožalje, jo spremili na njeni zadnji poti in ji darovali vence. Se posebej se zahvaljujemo govornikom dr. J. Potrcu in dr. Kocmutu za poslovljne besede ter pevskemu zboru in godbi iz Bučkovec. Prav vsem prisrčna hvala.

Zalujoči mož Ivan, sestra Ivanka, otroci: Bratko, Ivan, Vladimir, Lea in ostalo sorodstvo.

Videm ob Ščavnici, dne 12. 4. 1958.

»TEHNOPROMET«, MURSKA SOBOTA, Trg zmage 1

sprejme takoj:

TRGOVSKEGA POSLOVODJO za prodajalno v GEDEROVCIH

Plača po tarifnem pravilniku podjetja.

Pismene ponudbe z opisom dosedanje zaposlitve pošljite na upravo podjetja do 25. aprila 1958.

RAZPIS

Kmetijska zadruga z o. j. Beltinci

razpisuje delovno mesto

VODJE HRANILNICE

pri KZ Beltinci

Pogoji: srednja ekonomska šola ali večletna praksa v knjigovodskem in bančnem poslovanju. — Nastop službe s 1. majem 1958. — Prošnje je poslati upravi KZ takoj, najpozneje do 25. aprila 1958.

Upravni odbor Kmetijske zadruge Prosenjakovci

razpisuje delovni mesti

UPRAVNIKA

Pogoji: Kmetijski tehnik s triletno prakso na vodilnem mestu v kmetijstvu in

RACUNOVODJE-(kinje)

Pogoji: Ustrezna strokovna izobrazba ter praksa v vodjenju zadržnega knjigovodstva.

Plača po tarifnem pravilniku.

Prijave z opisom dosedanjega službovanja poslati do 23/4. 1958. Nastop službe za upravnika 1. 5. 1958, za računovodjo od 11. do 30/6 1958.

UPRAVNI ODBOR KZ MAČKOVCI

razpisuje delovno mesto

S O F E R J A

Pogoji: Potrebna kvalifikacija za upravljanje 5 tonskega tovornega avtomobila z nekaj prakse in predložitev garancijske listine v višini 500.000.— dinarjev.

Plača po dogovoru. Nastop službe s 1. majem 1958.

Pismene ponudbe z navedbo strokovne kvalifikacije, dosedanjega službovanja in z življenjepisom pošljite do 25. aprila 1958 na naslov:

Upravni odbor KZ Mačkovci

MALI OGLASI

CENE MALIH OGLASOV:

Beseda 10 dia, med dve črti beseda 20 dia. Zenitbeni oglasi beseda 50 dia. Na oglese, ki so pod šifro oziroma naslov v oglasnem oddelku, se pribije 50 din.

OPOZORILO!

Vsa obvestila in male oglase bomo objavili le takrat, ko bo vplačan tudi znesek za objavo. Stranke, ki zahtevajo pismeno naslove oglasov ali kako drugo informacijo, naj priložijo za odgovor znamko za 15 din. V nasprotnem primeru ne bomo govarjali. Naslovov, ki so pod šifro, ne izdajamo! Za poslani denar v navadnih pismih ne odgovarjamo.

SAMOSTOJNO GOSPODINJO, VDOVO ALI PENZIONISTKO k staremu gospodu na deželi v Prekmurju iščem. Naslov: Trg zmage 2, M. Sobota

VALJČNI MLIN NA VODO IN ELEKTRICNI POGON ter manjše posestvo, vse blizu Maribora, prodam takoj. Janez Dimnik, Voličina pri Mariboru.

KRASNO POSESTVO s 6 ha zemlje in gospodarskim poslojem na prometni cesti blizu Maribora prodam. Ivan Kramberger, Gočova št. 21, p. Gradišče v Slovenskih goricah.

POSESTVO v izmeri 8 ha zemlje vseh kultur s sadovnjakom na lepi legi in gospodarskim poslojem prodam. Jože Zelenik, Trnovski vrh št. 28, p. Deseternik pri Ptuj.

HISO S POSESTVOM v izmeri 2 ha na Ružičkem vrhu ugodno prodam. Informacije pri Edvard Dietrich, M. Sobota.

TESAN LES, hrastove losline 3 cole debele in letve (late), prodam. Informacije pri Stefan Bokan, G. Slaveci

KOVASKO ORODJE poceni prodam. Marija Huber, Gor. Slaveci št. 110

LOVSKO PUSKO kal. 16 ugodno prodam. Franc Sever, Črnelavci. NOVO KOMPLETNO SPALNICO iz mehkega lesa, ne barvano, prodam. Cena 35.000 din. Naslov v oglasnem oddelku.

MLAD VDOVEC, star 28 let, z malim otrokom in malim posestvom želi spoznanstva z dekletom, starim do 25 let. Ostalo po dogovoru. Ponudbe poslati na oglasni oddelek pod »t maj«.

M-352

POSESTVO z HISO in gospodarskim poslojem, dvema manjšima njivama in veliko novograjeno ključavničarsko delavnico v Križevcih št. 29 pri Ljutomeru, ob glavni cesti na prometni točki, ugodno prodam.

OPREMLJENO SOBO ODDAM dve-ma poštenima uradnicama. Koclje-39, Murska Sobota.

KUHINJSKO POHISTVO, dobro ohranjeno, prodam. Naslov v oglasnem oddelku PV.

PEC prodam. Vraštati: Ivanocijeva 39, M. Sobota.

HISO ugodno prodam v Ljutomeru, Razlagova ulica 1b. Hiša je enonadstropna, enodružinska, ni v stanovanjski skupnosti. V pritličju je klet, soba, 2 drvarnice in shrambe. V I. nadstropju 2 sobi, kuhinja, shramba, ter del za adaptacijo 2 sob. Cena din 800.000. Na vpogled vsak dan popoldne pri Stanjko Olga, Ljutomer.

RAZPIS

Upravni odbor Kmetijske zadruge Gederovci

razpisuje službeno mesto

UPRAVNIKA

Pogoji: kmetijski strokovnjak z daljšo prakso.

Plača po tarifnem pravilniku podjetja ali po dogovoru. Nastop službe s 1. V. 1958.

Pismene ponudbe z navedbo kvalifikacije in dosedanjega službovanja poslati na upravni odbor Kmetijske zadruge Gederovci. D-358

LAJOS ZILAHY:

SMRTONOSNA POMLAD

Ko sem v svojih mislih prišel do sem, sem pričel sovražiti svoje lastno premoženje. Da, vsemu je vzrok teh pet sto juter zemlje. Če bi moral stopiti v življenje brez denarja in gmotne podpore, bi me ta borba okrepila, toda zdaj sem mehak, razvajan in občutljiv, kot bi bil brez zraka, kot bi bil odrasel sredi vate in ko me je prvič zadel sončni žarek, sem se opek. Ko me je prvič zadel dih trpljenja, mi pretita hiranje in propast.

Samo ena pot je: ven v življenje! Brez vsakega krajcarja se s trdo pestjo in mišičasto roko boriti proti valovom, okopati svojega duha v vetru in soncu.

Ko sem včasih tako sedel za igralno mizo in je croupierjeva lesena lopatica pobrala izpred mene izgubljeni denar, sem pomislil: naj samo gre, naj propade to premoženje, kajti le njemu se moram zahvaliti za svoje trpljenje. Naj odplove skupaj z menoj ta velika, okrogla in z zelenim suknom prevlečena miza, ta strašen zeleni splav, naj plove, kdo ve, v katero stran življenja me bo zanesel.

Nejasno sem čutil, da me vodi Joži naproti. Z nekakšno otroplo, a vendar prijetno omamljenostjo sem pričakoval, da prispem do nje in ji podarim svoje utrujeno življenje.

Banka, ki mi je posodila prvih petdeset tisoč forintov na posestvo, mi je odobrila še dvoje posojil na mnogo večje zneske. Zadnjič, ko sem se zopet oglašil zaradi posojila, mi je direktor z odklonilno kretnjo roke dejal:

— Neskončno žal mi je, gospod, toda posestvo ne prenese več nobenih bremen.

Drugi dan sem prodal del svoje garderobe. Plašč iz kožuhrine, lovske in športne obleke, ki jih takorekoč še sploh nisem nosil. Tudi svojo zlato uro sem zopet odnesel v zastavljalnico, kajti čez nekaj dni je tudi tega denarja zmanjkalo. Mandlu sem naročil, naj mi poišče kupca za posestvo.

V klubu so me ljudje dolgo gledali, če sem vstopil in tudi od zadaj, na tilniku, sem čutil njihove poglede. Že so govorili o meni, nekateri z obžalovanjem, drugi posmehljivo.

V teh dneh so me razburili tri stvari. Na sprehajališču sem srečal Cokonaia, ki je šel pod roko z Margit, z dekletom, ki je vedno imelo od pisalnega traku umazane, vijolčaste prste. Ko sem ju začuden pogledal, mi je Cokoni z nasmehom dejal:

— Moja žena.

Izmenjala sva nekaj nepomembnih, ravnodušnih besed, kot ljudje, ki drug drugega več ne zanimajo.

Drugi dogodek je za hip močno odjeknil v mojem srcu, toda potem sem z dolgočasno obrnil naslednjo stran časnika. Bral sem, da je vojni minister odstopil, novi pa je general Otto Rablen.

Grenak nasmeh mi je raztegnil ustnice. Prevzela me je nenavadna žalost. V meni je zajakal fantek, ki je doma v Peterfalvi stal pred ogledalom in mahajoč s svinčnikom v roki imel glasne govore. Zdaj sem se zavedel, kako blizu sem bil uresničitvi svojih sanj. Zetu vojnega ministra je že uradno zagotovljen poslanski mandat; odprta mu je politična pot z vsemi razburljivimi možnostmi. Naenkrat sem se spomnil dopoldneva, ko sem Edit poznal šele po videzu in ko sem posedajoč po klopih sprehajališča bral v nekem opoldnevniku, da so generala Rablena poklicali v avdienco in bo verjetno on novi vojni minister. Takrat je san, ki je bil resnično vročičen san osamljenega mladeniča, prhnil daleč od mene, kot kakšen zračni balon. Ta se zdaj pod ogromno težo spominov in trpljenja giblje tam zgoraj v nedosegljivi višini mojih hrepenenj. Kako majhen, propadel in zlomljen sem se počutil v teh trenutkih!

V meni so za trenutek zatleli in zadržali spomini, toda potem sem pomislil: bolje je tako. Edit se bo z družino preselila na Dunaj in ne bo mi treba stalno trepetati, če grem po ulici, da jo bom slučajno kje srečal.

Popoldne mi je Joža predlagala, da bi odšla na Svabski hrib. Bila je nedelja. Ravno kar sva se odpravila, ko nama je na stopnicah prišel nasproti Franc. Nosil je bele hlače, čevlji pa so se mu lesketali kot zrcalo. S svojim sveže izbitim obrazom in rdečimi našivi dobrega strelca na prsih je bil pravcati nedeljski narednik.

— Vzameva tudi Franca s seboj? — je vprašala Joža in me pogledala.

— Seveda! — sem rekel z veseljem, kajti iskreno sem vzel za tega poštenega mladeniča. Čeprav sva se takrat že tikala, je Franc vselej, ko sem ga ogovoril, stal mirno pred menoj, kot bi bil najmanj kapetan.

Vsi trije smo se povzpeli v voz cestne železnice. Zadnji čas že nisem več uporabljal kočije. Cakali smo pred postajo vzpenjače in se veselo pogovarjali, ko se je naenkrat zgodilo nekaj strašnega. Kot bi ga prešinil neviden električni tok, je Franc nenadoma odrevenel, udaril s petami skupaj, iztegnil vrat in roko naglo dvignil k pozdravu.

Prišel je general. Stal sem zraven zida in hitro pogledal v zrak. Nisem jih videl, toda slišal sem pred seboj šumenje dveh kril. Bili sta oni dve. Ona in mati. Stopil sem h kiosku s časopisi in kupil nekaj ilustriranih listov, toda čutil sem, da so mi misli obstale in da z rokami brskam med stranmi, kot da niso moje. Bile so nenavadno blede in tresle so se mi.

Ko sem se po daljšem času vrnil, jih že ni bilo več. Zdaj sem za silo že prišel k sebi in z ravnodušnim glasom predlagal, da ne bi šli na hrib, ampak v Hladno dolino.

Kradoma sem pogledal navzgor po pobočju, po katerem se je sopihaje vzpenjala lokomotiva vzpenjače. V eni izmed treh vagonov je sedela tudi ona. Bila je morda dvesto korakov oddaljena od mene.

Ko smo zašli že globoko v gozd, me je Joža prišla pod roko; sam sem razmišljal o tem, kako sem zdaj zadnjič videl Edit. Pravzaprav je niti videl nisem, le slišal sem in čutil šum njene obleke pred seboj. Me je videla? Ne verjamem, kajti Joža in Franc sta bila pred menoj.

Odšli smo na večerjo v neko majhno restavracijo. Do večerje smo pregledali ilustrirane liste.

UPRAVA TRGOVSKEGA PODJETJA NA VELIKO

»POTROŠNIK«
V MURSKI SOBOTI

obvešča vse svoje cenjene odjemalce, da je

delovni čas podjetja od 6. ure zjutraj do 14. ure popoldne neprekinjeno

za vsa skladišča kakor tudi za upravo. — Naprošajo se vse stranke, da gornje obvestilo upoštevajo pri naročevanju blaga.

PRESENETLJIVO ODKRITJE V SAHARI

Je bila Sahara pred 8 tisoč leti zares izvor človeške kulture, ki je imela močan vpliv na Egipt in na druge narode sveta? S tem vprašanjem se ukvarja že precej časa francoski raziskovalec Henri Lhôte. V skoraj nepristopnih delih Sahare je našel v stenah na 8 tisoč let stare podobe, ki kažejo vse znake, da je bil tukaj kulturni center razpadlega črnega cesarstva. Pod njegovim vidstvom je skupina francoskih slikarjev preslikala podobe v stenah, ki pomenijo za znanost vpogled v začetke človeške kulture.

Divje razmetano kopastvo Tassili-n-Ajjer gorovje leži v sruču Sahare. Tisoče barvnih podob, ki so kljub visoki starosti še izredno sveže, si arheologi tolmačijo kot prizorišče enega izmed prvih kulturnih narodov na svetu. Današnja puščava Sahara je bila takrat deželja obilja. To je bilo mnogo pred faraoni in gradnjami njihovih gigantskih piramid. Sončne trate so pokrivalo ravnine današnje puščave in v mogočnih tokovih rek so se valjali vodni konji. V tem svetu obilja so živeli miroljubni ljudje, najprej kot lovci, nato živinorejci. Preslikane podobe kažejo, da so živele takrat v Sahari najlepše žene vseh časov. Take čudovite ude, vitko postavo, častljivo in samozavestno držo,

lahko srečamo pozneje samo še v mrtvih mestih ob Nilu v upodobitvah kraljic staroegipčanskih dinastij.

Posebno pozornost arheologov je vzbudila podoba, ki predstavlja obiralke dateljnov. Na travnati pokrajini se pasejo bivoli, v ozadiju pa so z loki in puščicami oboroženi bojevniki na

lovu. Velik, simbolično narisani tulj s puščicami potrjuje domnevo, da so bili bojevniki v stalni obrambi pred zavojevalci s severa, ki so si črnsko cesarstvo končno podredili, preden ga je zasipal puščavski pesek. Toda pred tem, tako mislijo francoski arheologi danes, so Egiptčani povzeli kulturo črnih pastir-

jev. Da, mogoče je bilo sahar-sko cesarstvo, katerega osrednji čas sodi v obdobje 6 tisoč let pred našim štetjem, celo prva kolonialna žrtev v zgodovini človeštva. Podobnost zgodovinskih spomenikov, ki so jih našli v južni Franciji in v Pirenejskih dopuša tako domnevo. Je torej bilo črnsko plemo res prvo, ki se je v »Euroafriki« povzpelo do višjih oblik življenja, običajev in kulture dolgo pred kraljestvom ob Nilu? Znanost me ni danes: da.

Največji naradni hladilnik v Jugoslaviji

Mlekarska zadruga v Pirotu ima za shranjevanje svojega, po svetu znanega sira kačkavalja najbolj prikladen naradni hladilnik v državi.

Ob vznožju pečine, ki ji pravijo Rdeča stena, je votlina, ki je tudi v najbolj vročih dneh

hladna. Njena posebna vrednost je v tem, da ima stalno nizko temperaturo. Tu mlekarska zadruga že dolga leta shranjuje svoje proizvode — več kot 20 vagonov sira različnih vrst.

Poleti se temperatura v tej votlini dvigne le na 6 stopinj,

pozimi pa je stalno na ničli. Bistra izvirska voda daje dovolj ledu. Bolj idealnega hladilnika si ni moči zamisliti. Da bi dokazali, kako dober je njihov »hladilnik«, so Piročani hranili v njem vse do zdaj vejice z živordecimi črešnjami, ki so bile tako sveže, kot da bi jih utrgali včeraj!

TUDI TO SE ZGODI

Dr. Ernest Wilkie, ki predava na kalifornijski univerzi psihatrijo, se je lotil problema, kako potom psiholoških učinkov odpraviti bradavice. Bradavice pacientov, na katerih je dr. Wilkie delal poskuse, sicer niso izginile, pač pa so zrasle orlemu možu kar tri — na nosu. Toda kljub temu dr. Wilkie ni izgubil poguma, temveč je pojasnil: »To potrjuje mojo teorijo, da so bradavice lahko samo posledica duševnih motenj in rezultat poklicnih neuspehov.«

Policijska uprava v Detroitu (ZDA) je priredila številne tečaje za soferje policijskih avtomobilov. Za ta ukrep so se odločili iz preprostega razloga, ker so trem četrtnam avtomobilskih nesreč botrovali soferji — policaji.

»Da se to več ne ponovi!« tretjič ste zamudili v službo!« nahuja šef mladega uradnika. »Ali res nimate ure doma?« »O, že. Toda vi ste mi strogo prepovedali gledati v pisarni na uro, zdaj pa se me je ta napada tako oprijela, da pozabim tudi doma pogledati, če je že čas iti v službo,« odgovori nedolžno Tone svojemu razjarjenemu šefu.

»Tine, dragec,« zažlobudra njegova mlada žena. »Vest me peče, ker sem se za tvojim hrbtom zadolžila za pet tisočakov, ne da bi te o svoji nameri prej obvestila. Dragec, kajne, da se ne huduješ...?«

»Ne, ne, dragec,« odgovori Tone prijazno in pomirjujoče, »to se lahko zgodi vsaki ženi. Samo lepo te prosim, poskrbi, da boš teh pet tisočakov za mojim hrbtom tudi poravnala.«

»Salto za bogove«. Tako je označil italijanski fotoreporter, ki je vdrl s svojo kamero globoko v notranjost črnega kontinenta, ples domorodcev, ki se na svojsten način izživljajo v svojih obrednih plesih. Tako veselje vlada med nizkimi kopastimi kočami, navadno po velikem dežju, ki le poredko namoči izsušeno afriško zemljo.

Nobene ženske v vlado

22 odposlank zapadnonemške krščansko-demokratske stranke je pred nedavnim protestiralo pri kanclerju Adenauerju, ker niti eni izmed njih ni zaupal ministrskega mesta. Pred volit-

vami je namreč kancler izjavil, da bo z veseljem sprejel v svojo vlado tudi ženske. No, volitve so mimo, Adenauerjev stolček »na pravem mestu« in obljuba — pozabljena. Zato se ne

smemo čuditi protestu žensk v Bonnu: »Niti ena žena ni minister! Nočemo uradniških mest!«

Stari mož opravičuje svoje nezaupanje do žensk z raznimi izgovori. Ko bi dr. Elizabeth Schwarzhaupt morala prevzeti pravosodno ministrstvo, je vzkliknil: »To vendar ne gre! Pred vrati imamo važno reformo kazenskega zakonika in kako naj zmore žena to težavno nalogo...!«

Na podoben način zapira kancler vrata vsem številnim kandidatkam za ministrska mesta. Najbrž je pozabil, da so prav žene odločile volilni boj v njegovo korist in utegne se zgoditi, da bo pri naslednjih volitvah ostal po zaslugi žensk pred vrati — kancler.

Ko je Hitler potoval po „Spodnjem Štajerskem“

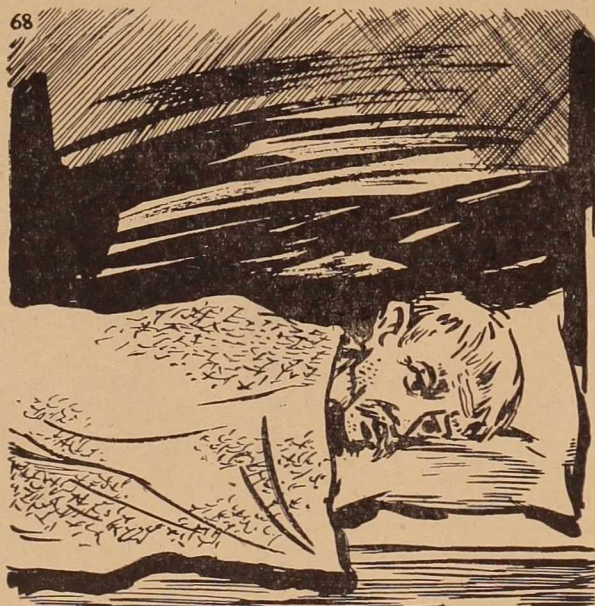
Za časa fašistične okupacije je potoval diktator Hitler z avtom tudi po naši deželi. Med potjo, neke v okolici Maribora, je do smrti pozvil psa. Ko je diktator opazil žalostni konec psa je ukazal soferju ustaviti, potem pa ga je poslal do prizadetega gospodarja, rekoč: »Če vidiš hunda ne bo znal nemški, naj mu takole raztolmači: hau, hau

ist hin!« Sofer, vaje diktatorjevih strogih ukazov, se je takoj postavil v stav mirno in odšel v hišo. Ko je prestopil hišni prag, je zagledal gospodarja in pozdravil z dvignjeno roko: »Heil Hitler! Der Hund ist hin.« Kmet je misleč, da je Hitler mrtev, objel soferja in vzkliknil: »Končno enkrat!«

piše: Janez Švajncar

MRKI

riše: Ladislav Danč

67. »Kje si to našel?« je z velikim zanimanjem vprašal oče. Tonek je povedal o skrivnem bunkerju v gozdu. »Ti vse zvohaš. Ali te je kdo videl?« »Nikogar ni bilo tam.« Oče je kar gorel od radovednosti, ko je ogledoval napravo. Položil je škaflo v omaro, potlej jo je zopet vzel v roke in rekel: »Kaj naj storim z njo? Ti si preotročji za take stvari, a v naši hiši je tudi ne potrebujemo. Odesi škaflo tja, kjer si jo pobral.« »Nisem si je še docela ogledal.« »Tiho,« je ukazal oče in se zamislil. Razmišljal je o najdbi in o tem, ali naj zamoči ali naj obvesti o njej domače miličnike. Ni se takoj odločil.

68. Še ponoči je prihajal očetu v misli bunker v gozdu. Kakor ga je sprva presenetilo otrokovo odkritje, tako se je sedaj vedno znova znašel pred vprašanjem, kaj naj napravi, če se bo razvedelo po vasi. Samo od sebe mu je namreč sililo v misli, da tu nekaj ne more biti v redu. Bunker v njegovem gozdu mu lahko prinese še nesrečo v hišo. Sploh zato, ker je Tonek tam našel tako škaflo, ki gotovo služi kakšnemu posebnemu namenu. »Le kdo je napravil bunker in zakaj ga je naredil?« se je vprašal in se nemirno obračal na postelji. Hotel je zaspiti, a kar naprej so mu te misli begale glavo. Zdelo se mu je, da se stvar tudi zanj ne bo dobro končala.

69. »Tonek, pridi, mi boš pomagal nakrmiti živino,« je zjutraj zbudil otroka. Tonek si je zaspano pomencal oči in ni mu bilo po volji, da je moral tako zgodaj iz postelje. V hlevu je oče zaslonil vrata in se s hrbtom naslonil nanje. »Tako odnesi škaflo v bunker,« je rekel in skoraj šepetaje naročil, naj nikomur ne črne o tem. »Živino boste opravili brez mene?« je vprašal Tonek in potežkal brezovo metlo. »Poklical sem te zato, da odneseš škaflo nazaj. Si me razumel?« Tonek je prikimal. »No, torej. Ne sprašuj me več o napravi, kakor sem rekel. Jaz bom pa tudi naredil svoje.« »Kaj boste naredili?« »Ne bodi tako radoveden,« je odgovoril, in napodil otroka iz hleva.